

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat,
Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... 960 Lej
Fél évre ... 480 Lej
Negyed évre ... 240 Lej
Havonta ... 80 Lej

Hirdetések díjazás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival többlet

Csak inflációt ne!

Kétségtelenül megállapítható immáron, hogy a lej rohamos emelkedését a külföldi valutahiénák spekulációja idézte elő. Ugyanaz a receptjük most is, mint a múlt év májusában, amikor ugyancsak külföldi spekulációra és külföldi eladásra lezuhant a lej. A helyzet ma is ez. Valutánk teljesen ki van szolgáltatva a külföldi spekulánsok érdekeinek és így az ország gazdasági élete, nem találva szilárd bázist maga alatt, állandóan a valutahullámzás okozta veszedelmek tetején táncol. Csöppet sem csodálatos tehát, hogy az egész ország gazdasági életében a bizonytalanság óriási. Ma már az egész országban, politikai pártkülönbösg nélkül az a vélemény alakult ki, hogy a kormány elsörendű és halaszthatatlan kötelessége a lej megszilárdítása. Mert ma, amikor Európában már alig van ország, amelynek valutája nem volna stabil, a nemzetközi spekuláció természetesen a lejre veti magát és ezzel nemcsak az államnak okoz kárt, hanem azt is eredményezheti, hogy az országban megszűnik a termelés, veszedelmes árnyékot önt a munkanélküliség és az elsorvadt komoly kereskedelem helyét ismét elfoglalja a siber-kalandorok siserahada.

Lássuk ezzel szemben, hogy a kormány miként akarja a lej további emelkedését megakadályozni és az ország gazdasági életét a zavarokból és megrázkódtatásokból kiemelni? Legújabb értesülések szerint a pénzügyminiszter javaslatot készít a parlament elé terjeszteni, amely felhatalmazza a Banca Nationalát, hogy hárommilliárd lej értékű bankjegymennyiséget nyomasson és hozzon forgalomba a meglévő 22 milliárd bankjegy állományon felül. A kormány tehát kétségbeesett lépésre készül, hogy a pénzünk értékének csökkentésével megállítsa a lejt a további emelkedésben. Valóban kétségbeesett lépés, amely a valószínűségek szerint könnyen romlásba sodorhatja az ország egész gazdasági organizációját. Ha megindul a bankoprés — ki tudja hol áll meg? A házakat kidöntő, falvakat elpusztító lavina is egy a hegytetőn megmozdult kis kavicsból kietekszik és katasztrófává növekszik, mire a völgybe ér. Láttuk az osztrák, német és magyar bankoprések hatását.

Gazdasági életünk komoly és számottevő tényezői mindig élesen szembe helyezkedtek az inflációs törekvésekkel, valahányszor azok valamilyen formában felmerültek. Az országra nézve veszedelmesnek és a valutabajok megszüntetésére alkalmatlannak tartják azt a megoldási módot, amely pénzünk teljes értékeltelenedésére vezethet és állandó hullámzásba hozza a lej árfolyamát. Kétségtelen, hogy kritikus helyzetben van az ország gazdasági élete, de a veszély még sem olyan nagy, hogy a pénzügyi kormányzat felelős funkcionáriusai bejlesztve kapkodjanak az infláció kétélű fegyvere után. Nem szabad az átmenetnek látszó válságok jól-rosszul való megoldása kedvéért megmozgatni azt a bizonyos kavicsot ott a hegytetőn, mert könnyen mindent elseprő lavina lehet belőle, amibe hozzánk a völgybe leér. A kormány előtt egyetlen feladat, egyetlen kötelesség áll, minden meglévő erővel megakadályozni a lej további hullámzását és egy-azersmindenkorra szilárd bázist teremteni a valután nyugvó gazdasági organizációnk alá.

Visszavették a kizárt cuzista képviselőt.

A keresztényliga tanácsa dezavualta Cuzát. — Vám- és lejtita a kamarában. — Ratifikálták az Acsev. megvásárlását.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A kamara ülésén Tirea nemzeti-parasztpárti a hunyadmegyei fődosztásról beszélt és kérdezi, igaz-e, hogy a földművelésügyi miniszter Délamerikában kétezer vagon műtrágyát vásárolt és annak árát előre kifizette. Madgearu Virgil két kérdést intéz a miniszterelnökhöz. Először, igaz-e, hogy a vámtarifát a kormány nem a parlament által akarja érvénybe léptetni, hanem csak királyi dekrétum útján. Bratianu Vintila csatlakozik ehhez a kérdéshez. Madgearu másik kérdése az, hogy milyen intézkedéseket tart szükségesnek a kormány a lej hullámzásának megakadályozására és a valuta azonnali stabilizálására. Konstatálja, hogy a lej emelkedése épen úgy, mint az esése is külföldi spekuláció eredménye, ami súlyosan megkárosítja kiviteli iparunkat, a mezőgazdaságot, faipart és a petroleumipart. Amennyiben nem kap választ, úgy kérdéseit interpellációs formájára változtatja. Florescu követeli, hogy a vámtarifákat terjesz-

szék a parlament elé és ugyancsak intézkedéseket kér a valuta sürgős stabilizálására. Ezután a kamara megismétli a tegnapi ülésen a kereskedők biztosítására vonatkozó javaslat feletti szavazást és a javaslatot 133 szavazattal elfogadják. Joanitescu interpellál a törvényhozó tanács hatásköre ügyében. Végül a kamara megszavazta az Acsev. megvásárlásáról szóló javaslatot.

A szenátus ülésén elpantallják az elhunyt Coroianu Juliut, majd ratifikálják az Arad-Csanádi vasutak megvásárlására vonatkozó javaslatot.

A keresztény liga parlamenti tanácsa hivatalos közleményt adott ki, amely kijelenti, hogy a tanács semmisnek és meg nem történtnek tekinti Cuzának Paul Hiescu képviselő kilepésére vonatkozó parlamenti bejelentését, miután a párt szabályai szerint Cuzának nincs joga erre. A kommuniké közli, hogy ezt a határozatot Sumuleanu fogja bejelenteni a parlamentben.

Bethlen, Mussolini és Mitilineu találkozója

Mussolini közvetít Románia és Magyarország között.

(Az Aradi Közlöny belgrádi tudósítójának távirata.) Az „Obzor” keddi számában az első oldalon feltűnő betűkkel hozza a következő szenzációs jelentést:

„Budapesti diplomáciai körökben az a hír terjedt el, hogy Bethlen István gróf miniszterelnök római tartózkodása alatt fontos tárgyalásokat fog folytatni Mussolinivel és Mitilineu román külügyminiszterrel.

A három politikus találkozója állítólag Palermóban fog végbemenni. A találkozásnak az a célja, hogy Románia és Magyarország között közeledést hozzon létre. A román-magyar közkekedés létrehozásán Mussolini erősen dolgozik és az ő egyenes meghívására látogat el Rómába a román külügyminiszter épen abban az időpontban, amikor Bethlen gróf Rómában tartózkodik.

Kommunista-remuralom Kinában

A kantoni hadseregben Borodin hívei kerekednek felül. — Éhinség fenyegeti Sanghait.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) A pekingi jelentések szerint Amerika, Franciaország, Anglia és Japán követői közös értekezletre gyűltek össze a kínai kérdésben és elhatározták, hogy közös jegyzékben ismertetik magatartásukat. A sanghai-i koncessziók védelmével megbízott hatóságok elrendelték, hogy a francia negyedek a nemzetközi koncessziós területtel összekötő uton drótsövényeket állítsanak fel. A sanghai-i angol és amerikai állampolgárok már napok óta nem merik átlépni a koncessziós területet, amelyet erős kínai osztagok őriznek. A kantoni katonák tegnap ismét fosztogattak a városban. Hankau kiürítése folyik és elrendelték, hogy a Sangtung és Honan tartománybeli városokban is történjék meg a kiürítés, hogy az idegen lakosságot megkímélik a kínaiak kegyetlenkedésétől.

A washingtoni jelentések szerint hivatalos körökben céltalannak látják, hogy bármilyen diplomáciai lépést tegyenek a kantoniakkal való tárgyalásra, mert megtörténhetik, hogy nem tudják betartani ígéreteiket. Most az amerikai és angol állampolgárok védelme a fontos. A tokiói jelentések arról számolnak be,

hogy a japán sajtó felháborodással ír a japán minisztertanács ama határozatáról, hogy Angliával és Amerikával együtt akar elégtételt szerezni a nankingi véres eseményekért. A lapok hangoztatják, hogy Japán ázsiai hatalom és Kinával kell tartania, nem szabad a nyugati hatalmak számára kikaparni a gesztenyét.

Az esti jelentések a külföldiek veszélyes heiztetét ismertetik. Nankingba nem engedték be a mérsékelt gondolkozása Csang Hai Sek tábornokot sem, ami azt jelenti, hogy a kommunisták kerekedtek felül. Sanghait is veszedelem fenyegeti, amennyiben a kommunisták nem engedik meg, hogy a külföldiek részére élelmiszereket szállítsanak. A sanghai-i kínai ágyusztagok tegnap erős tűz alá vettek egy amerikai torpedónaszádót, amely viszonzotta a tüzelést.

Mukdenből jelentik, hogy Csang Csolin tábornok erős védelemre készül. A város kantoni erősítéseinek központját 30 kilométer hosszú fal veszi körül, amelyen belül Csang Csolin arzenáljában 135 repülőgép, 40 tank várja a harc kezdetét. A tábornoknak 250.000 embere van, azonkívül további 150.000 főnyi katonaságot vár.

Három hét múlva dől el az aradi piac ügye.

Kereskedőküldöttség a prefektus és polgármester előtt. — Angel dr. ragaszkodik a piac mostani áthelyezéséhez.

(Arad, március 31.) Mint az előrelátható volt, a piac elhelyezése széles körben vert fel hullámokat és már ma ellenakciót váltott ki az érdekelte Piata Avram Iancu (Szabadságtéri) kereskedők körében. Ma délelőtt 150 tagú küldöttség jelent meg Boneu Vazul prefektusnál és Angel István dr. polgármesternél és ez a deputáció a piacnak a Piata Avram Iancu (Szabadságtér) való meghagyását kérte.

A küldöttség szóoka Faragó Rezső volt, aki sajnálattal látja, hogy a piac kérdését nem engedik nyugvópontra jutni, ismét megbolygatták. Annak idején, amikor küldöttségekkel megjelentek a piac ügyében Angel dr. polgármesternél, a polgármester kijelentette, hogy ő a piac kettéosztásának híve és ugyanilyen értelemben nyilatkozott a prefektus is. Most azonban ismét az egész piacot helyezték el a Piata Catedraleire. Nem tudja, hogy ez a mostani határozat a polgármester intenciója, vagy pedig a szentszék kívánsága volt-e. Ha a polgármester akarta, akkor ellentét áll fenn akkori nyilatkozata és mostani cselekedete között. Ha pedig a szentszék kívánsága volt, akkor a szentszéknek is figyelembe kell vennie Arad összpolgárságának kívánságát, ami pedig feltétlenül az, hogy a piac a jelenlegi helyén maradjon. A kereskedőket súlyos terhekkel sújtják, egyedül a város két millióval emelte erre az évre a kereskedők illetékeit, de a kereseti lehetőségeket megvonják tőlük. Kéri a prefektus jóindulatát, hogy ne kortescélra használják újra fel a piac kérdést és hadd ossza oda, hogy a permanens-bizottság változtassa meg határozatát és hagyja meg a piacot jelenlegi helyén.

Boneu Vazul prefektus válaszában elsősorban megállapítja, hogy a piac visszahelyezése megfelel a törvényes állapotnak, azonban leszögezi, hogy igenis híve annak az elvnek, hogy a piacot kettéosztják. Ennek a kérdésnek vallási szempontokról nem lehet beszélni, hiszen a szentszék nem avatkozott bele ebbe a kérdésbe, annyit sem nem vallási, sem nem pártkérdés. Ezt az ügyet feltétlenül a községnek megfelelően kell elintézni. Leszögezi azt is, hogy Goldis László miniszter, Angel István dr. polgármester és ő maga is az igazságos kettéosztás híve. Lehetetlenségnek tartja különben is, hogy a gyapjút s a tejfelt egy piacon árulják. A mostani áthelyezés különben csak ideiglenes állapot, vissza kellett ugyanis állítani a törvényes helyzetet, miután ezt a

kérdést annak idején kortescélként használták fel. Tanácsolja, hogy a ma délutáni tanácsüléstől kérjék a piac kérdésének végleges rendezését. Megemlíti, hogy ő április 6-án Bucurestibe van, ahol a prefektusok értekezletén vesz részt s ezzel kapcsolatban megígéri, hogy eljár a minisztériumban a piac kérdésének elintézése érdekében.

A küldöttség a megyeházáról a városházára ment, ahol Angel István dr. polgármestert keresték fel. Itt is Faragó Rezső beszélt és elsősorban utalt arra, hogy a régi ügyben jöttek, amely újra felzaklatta a város kereskedőinek nyugalmát. Kéri, hogy a piac kérdését a tanács ma délutáni ülésén intézzék el véglegesen.

Angel István dr. polgármester erre kijelentette, hogy ezt nem lehet, mire Faragó Rezső leszögezte, hogy egyelőre megnyugszanak az ideiglenes intézkedésben és abban, hogy

vissza kellett állítani a törvényes állapotot. Azonban igéretet kér arra vonatkozólag, hogy a legsürgősebben elintézzék a piac kérdést. Az intézkedésekkel és tanulmányozásokkal két évig el lehet húzni egy ügyet és épen ezért megnyugtató igéretet kér arra, hogy 14 nap alatt véglegesen elrendezik a helyzetet. Angel dr. polgármester válaszában kijelentette, hogy azt felelhette ugyan erre, hogy rövidebb idő alatt fogja ezt a kérdést törvényes alapon elrendezni, mint amennyi ideig törvénytelen módon áll fenn. Azonban megígéri, hogy rövidebb idő alatt, mindegyik érdekelt kívánságának figyelembevételével rendezi el az ügyet. Nyugtató lehetnek abban, hogy amit ő megígér, annak kötelező ereje van. Kéri őket, jelenjenek ki egy szűkebbkörű bizottságot, amelynek tagjai a mások érdekeit is figyelembe tudják venni és mérlegelni és a jövő hónap 19—20-ika felé megtárgyalják a piac kérdését mindkét érdekelttel és akkor végleges döntést hoznak. A küldöttség tudomásul vette a választ és helyesléssel kísérte a polgármester szavait, mely után el is távozott.

A pápa kiátkozta az Action Francaise-t.

A római Szentszék bojkottja a francia szélső jobboldal ellen.

(Az Aradi Közlöny párisi tudósítójától.)

A római Szentszék harca az Action Francaise ellen fordulóponthoz ért. Az apostoli pontifikátusi tanács rendeletet bocsátott ki, amelyet Frühwirth biboros irt alá. Főszólitja benne az összes hithű katolikusokat, akik az Action Francaise táborához tartoznak, hogy a legsúlyosabb egyházi büntetések terhe mellett fordítsanak hátat ennek a lapnak és vezetőségének.

Főleg a lelkészkedő papság ellen fordul a rendelet. Minden pap, aki támogatja az Action Francaise-t, vagy bármiféle propagandát fejt ki érdekében, elveszti azt a jogát, hogy gyón-tasson és a szentségeket kiszolgáltassa. Papnövendékek, akik hasonló bűnbán találatnak vétkeseknek, nem nyerhetik el a felszentelést, mert nem méltók egyházi állásra. Katolikusok, akik a pápa rendeletének nem vetik magukat alá, önmaguk rekesztik ki magukat a gyónás és áldozás szentségéből.

Nem lehetnek tovább tagjai hivatalos egyházi társulatoknak és szövetségeknek.

Az Action Francaise azzal válaszol a szentszék rendeletére, hogy minden katolikus hívót felszólít a lap élén közölt felhívásban, hogy szüntesse meg az előfizetést, nehogy fő-

lősleges lelkiismereti összeütközésbe kerüljön magával.

A felhívás azzal kezdődik, hogy a rágal-mak és csalások hadjáratával sikerült félrevezetni a szentatyát és erre a hallatlan eljárásra bírni. Egyenesen természetellenes dolog megtiltani francia katolikus polgárnak, hogy hazafiasságát az Action Francaise körül fejtse ki. A patriotizmus szent kötelesség, amelynek érzése természeti törvény, tehát nem lehet megtiltani. A Szentszék eljárásában az a leghitlenebb, hogy minden rendeletét a vádolt meghallgatása nélkül hozza meg.

A köznapi életben ezt terrornak nevezik — így végződik az Action Francaise felhívása.

Bányarobbanás Amerikában. Newyorkból jelentik: A pensylvaniai Harrisburgban felrobbant egy szénbánya, amely hatszáz munkást eltemetett. A robbanás olyan erős volt, hogy a bányá bejáratánál levő kétemeletes épületet ötven méternyi távolságra repítette. A környékből személyvonatokat és expedíciókat küldtek a munkások segítségére, azonban nincs sok remény arra, hogy az eltemetett munkások egy részét is megmentsek. Ennek dacára, ma estig tíz kivételével valamennyi munkást sikerült megmenteni.

T A R C A.

Az úr.

Irta: MOLNÁR FERENC.

Tendencia és színezés nélkül, tárgyilagosan szeretném leírni azt a két anekdotát, amelyet egy kedves öregur, Ferenc József király udvari fővadásza beszélt el tizenöt évvel ezelőtt. Ezeknek az anekdotáknak ritkasági értékük is van, mert Ferenc Józsefről alig van anekdóta forgalomban. (Ami egy uralkodóra nézve legalább oly jellemző, mint egy jó anekdóta.) Gödöllő hatalmas erdőseiben évtizedeken át volt ez az öregur Ferenc József kísérete a vadászaton. A legalaposabb ismerője volt a királyi erdősegek és a vadállomány.

I.

A vadászatra való elindulás így történt. Kétlovas nyitott kocsi állt meg a kastély kapuja előtt, s várta az uralkodót. A kocsi mellett állt levett kalappal az öreg fővadász. Öfelsége pontosan érkezett. A fővadász meghajolt. Öfelsége a kalapjához emelte a kezét s beült a kocsiba. Ezt megvárta a fővadász és mikor a király már ült, ő — a fővadász — fellépett a jobblábalával az elülső kerék ágyára, hogy felüljön a bakra, a kocsis mellé. Mikor ebben a mozdulatban ott tartott, hogy a jobblába a kerékagyra volt, a ballába pedig épen felemelkedett a földről s így a levegőben lebegett a föld és a bak között, öfelsége megszólalt:

— De kérem... üljön be ide hozzám!

Az öregur szállt a levegőből és megköszönve a meghívást, beült a kocsiba, szembe a királlyal, a kis ülésre.

Ez így történt évtizedeken pontosan és változatlanul, minden egyes alkalommal. Ugyannyira, hogy az öreg fővadász mozdulata: a felkérés a kerékagyra s a kapaszkodó mozdulat a kocsis irányába már csak pusztá formává változott, mert a mozdulatot abszolút biztonsággal követte a meghívás:

— De kérem... üljön be ide hozzám!

Természetes következménye lett ennek a szokásnak az, hogy az öreg fővadász mozdulata évek folyamán vesztett az intenzitásából, hogy így mondjam: őszinteségéből, bensőségéből, lelkességéből. — Az élesszemű figyelő észrevehette, hogy a fővadász, mint a színháznál mondják, már csak „markirozta” azt, hogy a kocsis mellé akar ülni.

Egy nap aztán a következő történt. A király belül a kocsiba. R. bácsi eljátszotta a bakraülnevelő akarás kis komédiáját, de nem elég jól. (Aznap talán nem volt hangulatban.) A jobblábat ugyan feltette a kerékagyra, de a ballábat nem húzta rögtön utána, hanem egy kicsit megállt ebben a pózban és várta a meghívást. Ferenc József ezt észrevette. Kinos félperc telt el. Ferenc József egy szót sem szólt. A fővadász izzadni kezdett, mert érezte, hogy kegyvesztett. Aztán felhúzta a ballábat is a levegőbe, de már későn volt: a király néma maradt. Akkor R. bácsi felült a kocsis mellé és a kocsi elindult. — Sem akkor, sem azontúl, haláláig soha többé nem szólította fel

ót a király, hogy üljön be a kocsiba.

II.

Öfelsége vaddisznóvadászatra ment a fővadász kíséretében. Ketten voltak. Gödöllő környékén valóságos menetrendjük volt a vaddisznóknak. Állandóan bizonyos helyekre és bizonyos időben tették ki nekik az eledelet, s ráneveltek őket arra, hogy a vasut pontoságával jelenjenek meg ezeken az etetőállomásokon. Az állomások egymástól való távolsága nem volt valami nagy. Öfelsége vaddisznóvadászatai csak akkor kezdődtek, mikor már a vadak pontosan be voltak gyakorolva, s a fővadásznak megbízható menetrend volt a kezében. Így is nevezték a disznókat: a „három óra huszas”, a „négy negyvenes”, stb.

Elindultak tehát — a király és a fővadász — és a szegény „három huszas” pontosan megjelenik egy bokor mellett. A király ráld, de csak megsebzí. A disznó megáll egy pillanatra, aztán vadul nekirohan a királynak. A pillanat komoly volt. A király életveszélyben forgott. R. bácsi, mikor az esetet elbeszélte, ezt mondta: „Esküszöm, trónváltozás előtt állunk!” Ezt átérzve, a fővadász — mielőtt még öfelsége másodszor lőhetett volna — felkapta a puskáját és egyetlen biztos lövéssel leterítette a disznót. Pillanatnyi csönd következett. A fővadász fellélekzett és várta a köszönetet. Öfelsége, aki már célzásra emelte volt puskáját, most lassan leeresztette. Szigorú tekintettel fordult a fővadász felé és milder szót élesen hangsúlyozva ezt mondta neki:

— Ki szórakozik itten: ön, vagy én?

Harmincezer lej fizetést kap Arad polgármestere

Vihar Aradváros parlamentjében. — A tanács változatlanul elfogadja az 1927-es költségvetést.

(Arad, március 31.) Ma délutánült össze Aradváros tanácsa dr. Angel István polgármester elnöke alatt, hogy a város több fontos kérdését elintézzék. Az ülést délután félőtkor nyitotta meg a polgármester, akiinek megnyitóját után felolvasták a múlt tanácsülés jegyzőkönyvét.

A polgármester fizetése.

Sorra kerül az 1926-os költségvetés módosításának ügye, amelyet a legfelsőbb közigazgatási bizottság újra a tanács elé utalt. Itt Fáskeri Tibor szólal fel és kéri a város vezetőségét, hogy mielőtt a tanács milliókról határozná, ossza szét a javaslat példányait a tanács tagjai között, hogy mindenki áttanulmányozhassa azt. A város közönsége előtt felelősek a tanács tagjai azért, amit határoznak, felelősséget pedig nem lehet vállalni anélkül, hogy ne ismernék az ügyeket. Ha a minisztérium nem suhan át felette könnyedén, a tanács sem teheti azt. Angel dr. válaszában kijelenti, hogy csak azt vették át a városnál, amit a számvétség approbált. Nincsen idő most arra, hogy előzetesen kiosszák és tanulmányozzák az ügyet, mert április 30-ig kell, hogy jóváhagyja a minisztérium a módosítást. Az egész különben csak formalitás és ezért kéri a tanácsot a módosítás elfogadására. A tanács elfogadja a hivatalos javaslatot. Ezután a polgármester és permanens-bizottság tagjainak a fizetésére került a sor. Angel dr. elhagyta a termet és az elnöki széklet dr. Marcovicit Vince helyettes polgármester foglalja el. Berzován János felolvassa az erre vonatkozó miniszteri rendeletet, majd a permanens-bizottság javaslatát, amely szerint a polgármesterek 28.045 lej járna, kéri azonban ezt 30.000 lejre kikerekíteni. Vostinár felszólal ez ellen, soknak találja az összeget, mert a város szegény. Sok 3-4-5000 lejes tisztviselő van, aki még ezt a fizetést sem kapja meg. Javasolja, hogy 12.000 lejt szavazzanak meg. Moldován József és Albu István felszólalása után elfogadják a 30.000 lejről szóló javaslatot. Ezt a polgármesternek tudomására hozzák, aki megköszöni az elismerést. Utána a permanens-bizottság tagjaira kerül a sor, akiknek 12.690 lejt javasolnak. Vostinár ez ellen is felszólal és 8000 lejt javasol. Hotoran dr. javasolja a megadását, Stoinescu dr. csak 8000 lejt javasol, arra alapítva, hogy a megyei permanens-bizottság tagjainak sincs több fizetésük. Kéri, rendeljék el a titkos szavazást. Ezt elfogadják, majd megejtik a szavazást, amely szerint dr. Stoinescu és Vostinár javaslata 15:8 arányban győz. Angel dr. polgármester a permanens-bizottság tagjainak tudomására hozza a döntést, mire Teodorescu Constantin a permanens-bizottság nevében bejelenti, hogy a minisztériumhoz felelősek meg a döntést, miután a miniszteri rendelet 12.690 lejt állapít meg.

Baltean Constantin hevesen tiltakozik az elfogadott javaslat ellen, Angel dr. kéri, hogy vegye azt tudomásul, miután már megszavazták, azonban Baltean tovább folytatja tiltakozását, mire a polgármester újból rászól:

— Kérem vegye tudomásul, nem lehet cfelett már vitatkozni.

Micka Sever dr. javasolja, hogy a helyettes polgármester többet kapjon, mint a többi permanens-bizottsági tag, azonban a polgármester leszögezi, hogy a minisztériumban érdeklődött eziránt és ezt nem engedélyezik. Ezzel ezt a kérdést is lezárják és következik az 1927. évi költségvetés.

Az 1927-es költségvetés.

Berzován János pénzügyi szolgálati főnök megkezdte a költségvetés ismertetését, bejelenti, hogy a városnak 81 millió, a gépiparnak 42 millió költségvetésük van. Angel dr. beszámol arról, hogy milyen nehezen sikerült a költségvetést egálizálni. Vostinár kéri, halasszák el a tárgyalást s előbb osszák ki a tagok között a költségvetés egy-egy példányát, hogy alaposan áttanulmányozhassák. Ugyanezt javasolja a közlekedés kérdésében is. Angel dr. leszögezi, hogy az indítvány helyes, de most kivétel, mivel már négy hónapja exlexben van a város és most hamarosan appro-

báltatni kell a költségvetést, mert addig nem lehet komoly munkát kifejezni. Kéri, hogy tárgyalják most le. A kérdést szavazás alá bocsátják, majd Moldován József hozzászólása után elfogadják a polgármester indítványát. Közben három meglevő példányt a költségvetésből kiadnak a tanácsosoknak és Berzován János elkezdte sorolni az egyes tételeket, melynek nagyrészt a gyűlés vita nélkül elfogadja.

A magas taxák ellen.

A városi illetékekre vonatkozó pontok felolvasása után Striegl József kér szót és engedélyt kér arra, hogy beszédét német nyelven mondhasse el, mert nem bírja tökéletesen a román nyelvet. Dr. Angel kéri az előadót, hogy inkább magyarul beszéljen, mert a tanács tagjai csaknem kivétel nélkül beszélnek magyarul. Striegl József beszédében rámutat arra, hogy a kereskedőket nem szabad újabb taxákkal megterhelni, mert olyan üzletelenség uralko-

Prónay Pál attakja a bíróság előtt.

Izgalmas tárgyalás a budapesti törvényszéken. — A volt Lajta-bánt több rendbírósággal sújtották.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) Rendkívül izgalmas tárgyalást tartott ma a büntetőtörvényszék. A vádlott Prónay Pál Lajta-bán, aki annak idején egy napilapnak nyilatkozott és kritizálta a hadbírószéket, amely őt egy ügyben elmarasztalta. A tárgyalás alatt Prónay példátlan botrányt provokált Győrffy ezredes-hadbíró kihallgatása közben. Először sértőleg nyilatkozott védőjének Győrffy-ről, amiért 80 pengőre bírságotlák meg. Amikor egy feltett kérdésre a hadbíró kijelentette tisztí becsületszára, hogy sohasem volt egyetlen titkos társaságnak is tagja, mert akkor nem lehetett volna független bíró, Prónay a kezével legyintett. — Szép kis független bíróság, — mondotta. Ezért újra megbírságotlta az elnök, majd amikor a hadbírószéket elene szövetkezett maffiának mondotta, ismét

megbírságotlta. Ennek dacára Prónay tovább folytatja sértegetéseit és oda sem figyelve az elnök újabb megbírságotlítására, magából kikelve kiabál tovább. Schidl elnök erre elveszti türelmét és azt kiáltja feléje:

— Ha Önt még nem tanították tisztességre, hogyan kell viselkedni a bíróság előtt, úgy megtanítom én.

Erre felfüggesztette a tárgyalást, hogy megállapítsa azokat a rendszabályokat, amelyek mellett biztosítani lehet a tárgyalás nyugalmát.

A szünet után folytatták a tárgyalást. Schidl elnök figyelmezteti Prónayt, hogy mérsékelje magát. Ezután nem is fordult elő több incidens. Rövid tárgyalás után szombatira elhalasztották a tárgyalás folytatását.

Világszenzációk születtek a mai napon...

Aprilis elseje nagy eseményeket hozott, ha nem is igazak azok. — Egy riport ter áprilisi álma.

(Arad, március 31.) A napi sajtónak ma bőséges anyaga volt. A távirati irodák tudósítói, a telefonjelentések s a helyi munkatársak csak úgy omították a mai napon a szenzációkat. A jelentősebbek közül kiemeljük a következőket:

(A kínai események színterére kiküldött sajtó tudósítónktól.) Kinában a legnagyobb csend és nyugalom uralkodik. A Kantoniak, Borodin hivi, a déliek, az északiak, az észak-déliek és a délszakaiak ma Sanghailban 10.000 területük barmketten ünnepezték a békés együttműködést. Az idegenek és a misszionáriusok táviratilag hívták hozzátartozóikat Kinába, ahol minden csendes és nyugodt.

(Róma, április 1.) A Corriera dela Sera és Popolo d'Italia hivatalos helyről szerzett információk alapján közlik, hogy Olaszország barátságáról biztosította Jugoszláviát és lemond Albániáról. Ezzel egyidejűleg Jugoszlávia értesítette Mussoliniról arról, hogy elismerve a fontos olasz kereskedelmi érdekeket, átengedi a dalmát partokat. A két állam jegyzékváltása híven fedi az országok közötti régi barátságviszonyt.

(Bucuresti-i szerkesztőségünk telefonjelentése.) A kormány eleget akar tenni a közóhajnak, rendeletet adott ki, amely szigorúan előírja azt, hogy az export-import kereskedelem fellendítése érdekében csak a legminimálisabb vámilletékek szedhetők.

(Párisi levelezőnk írja): Poirer mester ma nyitotta meg a tavaszi szezon divatkiállítását. Rendkívül izlées toalettek vonultak fel a mai kor szerinti 70 kilón felüli mannequineken. Így különösen általános tetszést keltett egy másfél méteres haju hölgy, aki pompásan lötyögő, nyakig és bokáig érő fekete bársonyruhát viselt, nehéz süjtásokkal, hozzá palacsin: aformájú kalapot és gombos, magasszárú cipőt.

(Arad, április 1.) Ma a közúti közlekedés tárgyalásai néhány napos tanácskozás után

befejeződtek. A tanács elhatározta, hogy az egyöntetű terv szerint három nap mulva hozzákezdnek a villamos építéséhez és az építkezések három hónap mulva véget érnek. Itt írjuk meg, hogy a strand-fürdő világvárosi nivóra való emelése érdekében a holnapi napon megindulnak a nagyarányú építkezések. Három hónap mulva ez is elkészül. Tehát amikor Aradon villamos fog csilingelni, akkor a strand világvárosi fürdő lesz.

(A Rador jelenti Bucurestiből): Cuza professzor ma az egyetemen széles, különösen diákkörökben nagy elismerést kiváltó előadást tartott, amelyen a zsidókat szeretett barátainak nevezte és kijelentette, hogy élete főcélja ezentúl a zsidóság megbecsülése lesz. Előadás után megszaggatta ruháit és elment a zsinagógába.

(Meteorológiai intézetünk közli): A gyönyörű, verőfényes, napsugaras, áldott tavaszi időjárás állandóan megmarad. Eső, szél sehol a láthatáron. Bundák vigan vándorolhatnak a zaciba.

(Bucuresti-i szerkesztőnk távirata): Manolescu pénzügyminiszter ma körrendeletben értesítette az ország pénzügyigazgatóságait, hogy az adókat emelni egy perccenttel sem szabad, sőt a tavalyi adókon jóval aluli adóösszeget vessenek ki a felekre, elvégre nem szabad róluak az egész bört lenyuzni.

(Sajtó tudósítónk tapasztalta): Aradon a kereskedelmi és ipari téren jelentős olcsóbbodás állott be a lejemelkedés következtében. A kereskedők ötven százalékos engedményekkel, átáradék-árban dobják árujukat a közönség elé.

(SZERKESZTŐI ÜZENET): Nyájas olvasó, jól vigyázz! Április elseje van!... Szenzációsnak kolportált híreknek ne ülj fel, tehát a fontosabb híradásokat is kellő óvatossággal kezelj... (s. v.)

Művészet.

Betiltották a „Finom kis lakást”

A budapesti rendőrség nagy feltűnést keltő intézkedése. — Az erkölcsvédelmi rendelet bezdarta a budapesti „Fővárosi Operettszínház” kaput.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) A budapesti erkölcsvédelem ma újra valami egészen érdekes dolgot produkált. A rendőrség ma betiltotta a Fővárosi Operettszínházban már két hét óta műsoron levő „Finom kis lakás” című francia bohózat előadásait. A színházba igyekvő közönséget a pénztárnál egy tábla fogadta ezzel a felírással: *A ma esti előadás elmarad.*

A rendőri intézkedés nagy zavart okozott a színháznál. A Fővárosi Operettszínháznak ugyanis nincs állandó társulata, hanem darabokra szerződött a direktció a színészeket, úgy, hogy addig nem lehet előadást tartani, amíg a betiltást fel nem oldják, vagy új darabot nem tanulnak be az újonnan szerződített színészek. A rendőrség betiltása ellen ugyanis 14 nap alatt a belügyminiszteriumba lehet felebeznél. Az egész magyar főváros értelmetlenül áll ezzel az újabb rendőri kulturféltékenységgel szemben, mert legalább is furcsa az, hogy egy darab tizenhárom napig erkölcsös, a tizenötödik napom pedig egyszerre olyan erkölcsstelen lesz, hogy le kell venni a műsorról.

Faludi Sándor igazgató tudósítónk előtt tett nyilatkozatában kétségbeesett bámulatának adott kifejezést a betiltás felett és megjegyezte, hogy a rendőrség még csak nem is cenzurázott a darabot, az előadást pedig végigmérte Sztranyovszky államtitkár is.

— Ebben a bohózatban — mondotta — nem is a pikantéria a fontos és a betiltással Budapest egyedül áll, mert a darabot még a szigorú erkölcsű német városokban is százszor játszották.

Molnár Dezső dr. a Színészsövetség ügyvezető igazgatója kijelentette, hogy az ilyen intézkedések egyszerűen kétségbeesítővé teszik az amúgy is válságos helyzetben levő magyar színészet sorsát. Faludi direktor azonnal megfeleltette a betiltást és neméli, hogy felebbezésének eredménye is lesz.

* Az aradi városi színház heti műsora. Pénteken: Csirkefogó, vigjáték. (Bemutató-előadás. C. bérlet.) Szombat délután 4 órakor: Játék a kastélyban, vigjáték. (Fél helyárak.) Este: Tanase társulatának fellépte. Vasárnap d. u. 3-kor Nem nősülök, vigjáték. (Mérs. helyárak.) D. u. 6 órakor: Csirkefogó, vigjáték. (Rendes helyárakkal.) Este 9 órakor: Tanase társulatának fellépte.

* Az aradi színházi iroda hírel. A Csirkefogó, Szene Béla ragyogó humorának egyik legsikerültebb alkotása. A népszerű szerzőnek ez a szellemes, kacagtató vigjátéka pénteken kerül bemutatásra olyan nagyszíves szereposztásban, amely a biztos sikert meg fogja hozni. Szene Béla hálás szerepeket írt és így Fekete Inénnek, Kiss Mariskának, Károly Klárinak, Adorján Margitnak, Szentgyörgyi Máriának, Jávornak, Mészárosnak, Szendrey igazgatónak, Kállósnak és Révésznek alkalma nyílhat tehetségük kifejtésére. A pompás udonság vasárnap délután 6 órakor kerül színe másodszerü rendes helyárak mellett. — Délutáni előadások. Szombat délután félóra előadás lesz. A Játék a kastélyban kerül színe. Vasárnap délután 3 órakor mérsékelt helyárakkal a nagyszerű Szene-vigjáték, a Nem nősülök van műsoron. — Karácsonyi III. Erdély első dívája, akiért világvárosi színházak vetekednek, a jövő héten három estén vendégszerepel az aradi színházban. Kedden: Cirkuszhercegnő, szerdán a Fresquita és csütörtökön a Lili bárónő címszerepelt játssa. Mindhárom előadáson premier-helyárak lesznek rendes bérletben. Karácsonyi III hangjáról, játékestilusról, személyének varázsáról, Izléséről és ragyogó tolettjeiről a legnagyobb elragadtatással nyilatkoztak azok, akik látták. Most az aradi közönségnek is alkalma lesz, hogy ennek a stílust jelentő primadonnának művészetében győződjék meg. A három Karácsonyi III-estre jegyek szombattól kezdve válthatók a színház pénztáránál. — Darvas Ernő Aradon ünnepi színészi működésének negyedszázados évfordulóját. A kedvelt művész Molnár Ferenc Lillomjának címszerepelt játssa.

Szenzációs magyar könyvujdonságok
Sándor Ferenc könyvüzletében.

Álhir Strauss Richard haláláról.

Otromba tréfát követtek el a kiváló dirigens családjával.

(Az Aradi Közlöny bécsi tudósítójának távirata.) A keddi operaházi előadás alkalmával az a hír terjedt el, hogy Strauss Richard a neves szerző, aki épen Drezdában dirigált egy hangversenyt, hirtelen meghalt. Később bebizonyosodott, hogy a hír otromba tréfa csupán. Tegnap este azonban újból felhívták Strauss villáját és hozzátartozóival közölték, hogy a zeneszerző szívvelhüvésben hirtelen meghalt. A család nem tudott telefonösszeköttetést kapni Drezdával, mire kétségbeesett anyja és felesége repülőgépre ültek és Dre-

dába utaztak. Ott a szálloda igazgatója megnyugtatta őket és kijelentette, hogy a zeneszerző éppen dirigál. A család ekkor arra gondolt, hogy ez csak ürügy volt arra, hogy eltávolítsák őket villájukból, amelyet közben kiraboltak. Telefonáltak Bécsbe és a detektívek egész éjszaka őrizték a villát. Azonban semmi sem történt. Azt hiszik, hogy az egész bosszu műve és így akartak bosszút állani a hirneves zeneszerzőn, mert nem vett részt a Beethoven-centennáriumi ünnepségein, hanem ugyanekkor külföldön vendégszerepelt.

Rablótámadás Arad határában.

Egy cigánykaraván kifosztotta az aradi vásárra igyekvő árusokat.

(Arad, március 31.) Vakmerő rablótámadás történt ma hajnalban Arad közelében. Az aradi nagyvásárra érkező árusítók, árukkal megrakott szekerekkel, hajnalban három óra után érkeztek Gái határába. Még teljesen sötét volt és hirtelen egy csoport ember tűnt fel közvetlenül a szekerek előtt, akik megfogták a lovak kantárát és megállásra kényszerítették a vásári árusítókat. Védekezésre nem volt idő, mert a rablótámadók másik csapata, amely a kocsi végén tűnt föl, megtámadta az árukkal megrakott szekereket. Mielőtt védekezésre is

gondolhattak volna a vásárosok, már kifosztva állottak a kocsik és a támadók zsákmányukat megrakodva, menekültek a Csálai-erdő felé. Az árusítók vallomása szerint, a támadók cigányok voltak és mándnyáján fegyvert, vagy fejszét tartottak kezükben. A megrémült emberek nem is sejtik, hogy hányan lehettek a támadók. Ez irányban tett vallomásaik eltérőek, mert egyik szerint legalább harmincan lehettek, a másik kifosztott azt állítja, hogy legfeljebb tízen lehettek a támadók. A nyomozás a legnagyobb apparátussal indult meg a rablótámadó cigányok kézrekerítésére.

A tánc jövője.

Írta: ANNA PAVLOVA.

Anna Pavlova, a jelen legnagyobb táncosnője, az egykori éairi ballet primaballeránája, aki a bolsevizmus kitörése óta Londonban és kontinentális körutja során, amely válságos átadámenet ország-országra és város- városra, most már rövid időn belül másodszerü jött lázba az osztrák fővárost, az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőségének felkérésére a következő cikkben fejti ki véleményét a tánc jövőjéről:

Régóta hangoztatják sokan, hogy a klasszikus táncművészet és a ballett meghaltak. Én nem hiszem ezt. Talán Európában elfelejtették, azonban még mindig él, annak ellenére, hogy a modern táncművészet kiszorította. Ámbár a régi iskolához tartozom, mégis elismerem a modern technika értékeit és a lehetőség szerint magam is alkalmazom, illetőleg feldolgozom. Az az állítás sem felel meg a valóságnak, hogy a klasszikus ballett velem elérte fényes tetőpontját, mivel iskolám és társulatom ugyanazon a fokon állanak, ugyanazt a tudást és akarást mutatják, amit ősi vagy nemzeti táncművészetek elsajátításával törekszünk gyarapítani. Így Japánban, ahol a táncművészet különös megbecsülésben részesül, egészen sajtóságos mozdulatokat tanultam. Indiában szintén. A kolostorok, templomok, pagodák és arabeszk mély hatást gyakoroltak reám és megkíséreltem ezeket a figurákat táncban megeleveníteni. — Így keletkezett „Ajanta freskói” című táncjelenetem.

Ez kétségtelenül művészetünk kibővítése, amely új erőt ad nekünk, de nem új művészet. Társulatomnak ezeket a mozdulatokat naponta velem együtt gyakorolnia kell. Ez csupán technikának látszik, azonban jóval több. Kétségtelen, hogy minden művészet alapja és előfeltétele a technika elsajátítása. A táncos instrumentuma a teste, ezt az instrumentumot azonban a legmagasabb kifejezőképességig, a legzsfogadóbb organummá kell fejlesztenie, úgy, hogy a tagok minden gondolatot, szót, só álmot követhessenek. Ez nem könnyű munka, nem pusztán játék. A testnek alkalmazkodnia, a testet szoktatni, trenirozni kell. A test felett való művészi uralom csak klasszikus ballett iskolája útján nyerhető el, azonban a technika csak kezdet, előfeltétel, előkészület. Csak ezután következik a lényeg: a termékeny gondolat. Evvel eltűnnek a csupasz, sablonos figurák és minden harmonikus egésszé, alkotó alakitássá olvad.

Zene nélküli tánc, impresszió, mimika, ritmikus torna és a többiek csak részei a művészetnek, de nem alkotnak egész, zárt művé-

szetet. Minden újat a nagy, egész művészet szolgálatába kell állítani. Ebben rejlik nézetem szerint a táncművészet, a ballett fejlődésének útja, jövője. Az összes népek ritmikáját egybe kell olvasztani és akkor nem lesz egyoldalú modern, vagy klasszikus táncművészet, hiszen a művészet egy és oszthatatlan.

Ujabb nagy árleszállítás

az olcsóságáról híres
Vándor
divataruházban.

Bevásárlás előtt saát érdekében tekintse meg a kirakati árakat. — Elisőrangú gyártmányok óriási választékban.

Gyilkos-kísérlettel vádolt egyetemi tanár.

A tüntető diákok feljelentést tettek Rascanu professzor ellen.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) A iasi-i egyetemen még mindig nagy az izgalom Rascanu professzor megtámadása miatt. A diákok ma feljelentést tettek Rascanu ellen, emberölés kísérlete miatt. Az egyetemi tanács tegnapi rendkívüli ülésén Bogdan rektor felolvasta Rascanu levelét, amelyben a professzor előadja, hogy miután laboratóriumában megtámadták, revolverlővésekkel akarta megfélemlíteni a diákokat, akik véleménye szerint nem is voltak orvostanhallgatók. Rascanu ezután levelében rámutatott arra, hogy mindig támogatta a diákokat és öt évi működése alatt a fakultás helyiségeit megkétszerezte. Az egyetemi tanács előtt tegnap egy diákküldöttség is megjelent, amely szankciókat kért a professzor ellen. Hancu diák azt állítja, hogy Rascanu nem a levegőbe lőtt, hanem ellene fordította revolverét. A diákok kérésére a vizsgálat megindult. Az orvosi karon ma szüneteltek az előadások. Rascanu lakását állandóan csendőrök őrzik.

Esti jelentés ellenben azt közli, hogy a iasi-i egyetemen újból megkezdődtek az előadások.

Az aradi Urániában ma, pénteken:

Ördögcirкусz.

Leszállított helyárakkal 10 lei
és földszinti szőlye 20 lei.

Az előadások 1/5, 6, 1/8 és 9-kor kezd.

CSAKNEM **ingyen vásárol** „**Record**” divatnagytárházban Oriási engedmények!
a lej emelkedése folytán az olcsóságáról ismert „**Record**” Feltűnő nagyválaszték
Str. Eminescu (Deák F.-u.) 15. Prima árak!

Aradi földbirtokos a bíróság előtt.

Váltó- és okirathamisítással vádolják Fisan Jánost. — Családi háborúság különös finaléja. — Elhalasztották a főtárgyalást.

(Arad, március 31.) Súlyos bűncselekményekkel terhelt állott ma az aradi törvényszék harmadik szekciójának Orezeanu-büntetőtanácsa előtt Fisan János aradi földbirtokos, Arad mulató éjszakájának ismert és gáláns alakja. Amikor a szuronyos örök elővezették a tárgyalóterembe, könyvedén meghajította magát a törvényszék előtt, aztán kevéssé felhúta lélesre vasalt nadrágját és nyugodtan leült a vádlottak padjára. Hátul a teremben, a hallgatóság — többnyire nők — zümmögő sajnálkozással állapítja meg, hogy a közel hat havi vizsgálati fogság sem törhette meg Fisan nyulánk férfias természetét, csak sápadt arcán üledett meg a barátságtalan fogház nehéz levegője.

Az októberi letartóztatás.

Fisan János október vége felé került letartóztatásba volt feleségének, született Nartea Sidoniának és apósának Nartea Györgynek feljelentése révén, akik többszöri váltóhamisítással és magánokirathamisítással vádolják meg őt. Fisan letartóztatásának híre annak idején megdöbbentő szenzációt keltett és mindenütt sajnálkozással állapították meg, hogy Fisan alighanem szerencsétlen házasságának áldozata és a súlyos vádak is csak annak folyományai lehetnek. A vizsgálat során azonban nem sikerült Fisanak ártatlanságát bebizonyítani s ezért az ügyészség okirathamisítás és váltóhamisítás vétsége miatt készített vádiratot Fisan János ellen s ügyének főtárgyalását a mai napra tűzte ki az aradi törvényszék.

Váltóalírás a feleség felhatalmazására.

A mai főtárgyalásra harminc tanút idéztek be, de csak négynek a kihallgatására került a sor, mert a hatalmas peranyag hosszas, kimerítő vallatást igényelt. Azonban az első tanuvallomása után már világos lett, hogy Fisan jórésztben ártatlan s legfeljebb ha bizonyos könnyelműsége juttatta a vádlottak padjára. Orezeanu elnök az ügyészi vádirat felolvasása után elsőnek Fisan Jánost hallgatta ki, aki tagadta bűnösségét és adatokat sorolt fel ártatlansága bizonyítására. Elismerte, hogy néhány váltóra azután írta rá felesége nevét, amikor házasságukat a törvényszék már felbontotta. Erre azonban — szerinte — felhatalmazása volt feleségétől, akinek névaláírását az első lejáratkor ő írta a váltókra, mert abban az időben felesége tudójában gyógykezelése céljából külföldön tartózkodott s táviratban hatalmazta meg férjét, hogy a váltókat az idő rövidsége és a közbejött akadályok miatt helyettesítse Fisan írja alá. A következő lejárattal azonban már különváltak éltek s ő természetesen taláta, hogy ezuttal is aláírja válófélben levő feleségének nevét a váltókra, annál is inkább, mert hiszen a felvett összegeket közösen költötték el s különben is az összeg nagyrészt felesége egészségének helyreállítására fordították. Jóhiszeműségét azzal is igazolja, hogy már különváltak éltek, amikor több közös váltótartozást kiegyenlített, de nem lévén elegendő pénze, a többi váltókat tovább prolongálta s bár időközben törvényesen is elváltak, a váltókra később is aláírta felesége nevét. Ezt az eljárását is jóhiszeműnek minősíti, mert hiszen — ismétli — tulajdonképpen csak egy régebbi közös tartozást igyekezett rendezni, anélkül azonban, hogy ebből a névaláírás hamisításból valami anyagi haszna is lett volna.

Hogyan történt a „magánokirathamisítás?”

A magánokirathamisítás vádjára előadja, hogy minden adásvételi szerződés feleségének tudtával és beleegyezésével történt. A saját és közösen vásárolt ingatlanok eladásakor, a szerződések megkötésénél felesége minden egyes alkalommal személyesen vett részt s a

szerződéseket, mint vevő, illetve eladó, nyíltan csak sajátkezűleg írta alá. A vádiratnak azt a részét, amely szerint a szerződéseket készítő dr. Gara Ármin aradi ügyvéd Fisan érdekében az eladás körülményeit nem ismertette volna részletesen Fisan apósával, Nartea Györggy bántókomlósi gazdával, kijelenti, hogy erre nem is volt szükség, mert ő előzőleg az ügyletek minden fázisáról kimerítően tájékoztatta apósát és feleségét.

A tanuvallomások.

Fisan védekezése után dr. Gara Ármin tanukihallgatására került sor. Gara dr. elmondja, hogy a vádiratban említett Fisan-Coanda és Fisan-Nagy között létrejött szerződéseket ő készítette és Fisané előtt is kijelentette, hogy beleegyeztek a kérdéses ingatlan eladásába, sőt tudomása van arról is, hogy a vevőtől előlegként felvett összegek egy részét Fisané egyedül költötte el. Ezek után behatóan ismertette a szerződéskötés részleteit és az elnök kérdésre határozottan kijelenti, hogy e tekintetben nem tartja bűnösnek Fisan Jánost. Botfoc Elek dr. aradi ügyvéd a következő tanu. Elmondja, hogy az utolsó stádiumban vette át Fisan ügyeinek vezetését s így semmi fontosabbat nem tud elmondani. Krausz Béla dr. rovinei ügyvéd ugyancsak jelentéktelen vallomása után az elnök Coanda János timisoarai lakos, volt siriai kigazda kihallgatását rendeli el. Coanda zavaros vallomásából csak rehezen lehetett kihámozni a valóságot. Elmondja, hogy ő adta el a kérdéses ingatlant Fisan Jánosnak és nejeinek, akik aztán a tőle vásárolt ingatlant a saját ingatlanok egy részével

együtt Nagy István földvári gazdának adták el. A közel másfélmillió vételárból azonban csak százezer lej előleget kapott Fisanól, a kit, miután többször eredmény nélkül szólított fel a hátralékos vételár kiegyenlítésére, perrel támadott meg.

— Megcsalta-e önt a vádlott? — kérdezte Orezeanu elnök.

Coanda határozott nemmel felel és kijelenti, hogy nem kívánja Fisan megbüntetését, csak a pénzét szeretné megkapni. Elnök erre rászól, hogy akkor miért tett csalás címén feljelentést Fisan ellen, mire tanu ismét zavaros válaszokat ad. Amikor az elnök előre mondja az esküintát, Coanda a sablonos szavakat kigazitani kísérli meg, mire az elnök ismét rendreutasítja. Fisan védője, Sárbu György dr. kifogást akar bejelenteni tanu zavaros magaviselete miatt, de aztán nyilván megmondolja a dolgot és csak arra kér engedélyt, hogy néhány jelentéktelen kérdést intézzen a tanuhoz.

Az elhalasztott főtárgyalás.

Pontban két órakor Orezeanu elnök bejelenti, hogy az idő előrehaladottsága miatt a tárgyalást nem folytathatják tovább s ezért a folytatolagos főtárgyalást április 7-re elnapolja. Sárbu dr. védő erre a vádlott megrongált egészségére való hivatkozással Fisan nyombani szabadlábra helyezését kéri, amit az elnök azzal utasít vissza, hogy mindössze csak egy hétről van szó, várják meg türelemmel az ítéletet. Az elnök bejelentése a hallgatóság sorában meglehetősen nagy meglepedést váltott ki s az optimisták ezt a kijelentést igen kedvezőnek találták és abban bíznak, hogy a törvényszék elégtételt fog szolgáltatni a — szerintük — igaztalanul meghurcolt Fisan Jánosnak, mert az ítélet — az eddigi tanuvallomások alapján — szerintük — csak felmentő lehet.

Súlyos baleset érte Henry Fordot.

Uj autója lezuhant a meredek lejtőről.

(Az Aradi Közlöny tudósítójának távirata.) Csak most került nyilvánosságra, hogy Henry Fordot vasárnap délután Detroitban autószerencsétlenség érte. Nehéz sérülésével egy magánklinikán ápolják. Ford a baleset idejében egyedül vezetett egy saját gyártmányu új autótípust, amely néhány nappal az-

előtt került ki a gyárból. Eddig ismeretlen okokból a fék hirtelen felmondta a szolgálatot és az autó a meredek lejtőről alázuhan. Kirándulók vették észre az eszméletlen állapotban fekvő Fordot. Azonnal értesítették a családját, majd elszállították és több operációt végeztek rajta. Ford a körülményekhez képest elég jól érzi magát.

Benes titokban összevásárolja a bécsi lapokat.

A Békessy-lapok után a volt Bosel-sajtó is a prágai Orbis érdekkörébe került.

(Az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőségétől.) A bécsi sajtó helyzete az utolsó években egyre kétségbeesettebbé válik. Nagy lapvállalatok egyre-másra fizetési zavarok közé merülnek és kénytelenek függetlenségüket a nagybancok-kartelljének, avagy az iparosok szövetségének anyagi támogatásáért eladni. Néhány erősen megalapozott újság kivételével az összes lapok passzívok, aminek nagyrésztben Bécs város adópolitikája az oka. A szocialista városi tanács és ennek sorában nevezetesen a hírhedt Breitner tanácsnok különböző magas adók segítségével igyekeznek a polgári sajtót tönkre tenni. Több régi napilap megszűnése küszöbön áll, mások pedig — mint már említettük — kénytelenek gazdát cserélni. Ezt a körülményt Benes dr., a csehszlovák köztársaság fürge külügyminisztere a legnagyobb titokban ügyesen kihasználta arra, hogy közvetve egy csomó lapot összevásároljon.

Benes számára a lapvásárlásokat a bécsi Vernay részvénytársaság eszközölte. Ennek a nagy nyomdai vállalatnak részvény többsége már évek óta prágai politikusok és cseh bankok birtokában van. Így egyedül a prágai Orbis-Verlag, Benes szócsövének, a „Prager Presse”-nek kiadója a Vernay-részvények egyharmadának birtokosa. A Vernay A. G. tavaly ősszel Békessy Imre szökése után egy bécsi reklámvállalattal társulva, megvásárolta a „Die Stunde” című déli lapot, a „Die Bör-

se” című tőzsdei, a „Die Bühne” színházi és a „Der Sphynx” című rejtély-hetilapokat. Így kerültek Benes kezére Békessy Imre egykori lapjai.

A napokban — mint azt epeu ma irtuk meg — újabb tranzakció következtében Bosel sajtója is a Vernay tulajdonába ment át. Benes így tehát közvetve immár a következő lapok felett is rendelkezik: „Der Tag” (napilap), „Der Morgen” (hétfői újság) és „Der Götz” (hetenként megjelenő élclap). Mivel bizonyos mértékig financiai ellenszolgálatok fejében Sieghart lapjai („Neues Wiener Tagblatt”, „Neues Wiener Abendblatt”, „Volkszeitung” és „Kleine Volkszeitung”) is a cseh propaganda szolgálatában állanak, Benes Bécs lapkiriáljának tekinthető.

Jancsi és Juliska

vasárnap délelőtt 1/2 12 órakor
az aradi APOLLO és URANIABAN.

— Az aradi rendőrprefektúra új igazgatója Andreescu N. volt aradi rendőrprefektural igazgatót a belügyminiszter visszahelyezte Aradra. Andreescu még a múlt évben távozott el Aradról, amikor a belügyminiszter lasiba nevezte ki. A visszahelyezett rendőrségi igazgató a mai napon elfoglalta hivatalát.

H I R E K.

Április elseje.

Az Idő kérelhetetlen perpetuum mobilejében maguk a hónapok sem veszik komolyan Áprilist:

— A bolond Április — mondogatják elnéző mosollyal, ha a rakoncátlan kamasz valami újabb csinót követett el. Tudják, hogy a koratavaszi életnedvektől megzavart és a pubertás mámoros kamaszkorát élő Április szinte a beszámíthatatlanságig hiszterikus: hol szelet fuj dühösen, kegyetlenül, hol esőt csungat szomorúan, fájdalmasan, hol pedig napsugarat mosolvog jókedvűen, nyári derűvel. Nem lehet kiismerni ezt a bolondos Áprilist, de haragudni sem lehet rá, mert elvégre mégis a tavaszt hozza. Az emberek is alkalmazkodnak hozzá és április elsején mindenféle bolondságokkal tréfálják meg egymást és jókat nevetnek a alkalmi vicceken:

— Hehe! Mit meg nem csinál az ember április elsején.

Pedig bizony nemcsak áprilisban csinál az ember bolondságokat. Különösen az utóbbi tiztizenkét esztendőben sok bolond dolgot történt, a melyet nem irhatunk az április számlájára. Komoly és véres áprilisi tréfák egész sorozata rikatta meg Európa népeit. Most már tudjuk, hogy bolond és ostoba tréfa volt, de nem tudunk nevetni a rossz viccen, amelyet bálványozott nagyfalka követtek el velünk. Azóta nem is nevetünk jóízűen, szívből az áprilisi bolondságokon, nagyon is keserű lett már a száunkize. Csak bátorosan és félszeg ugratások jelzik most az április elsejét. Ilyenek:

— Hallotta, hogy megindul a villamos Aradon?

— Hallottam.

— Mikor?

— Tavaly áprilisban.

Ez a vicc az elkövetkezendő tíz évig bizonyosan minden április elsején aktuális lesz, de senki sem fog rajta nevetni. Nem is azért mondtuk el. Április elseje van . . .

— Milyen idő várható? A meteorológiai intézet közlése szerint változékony, aránylag hűvös idő várható, nyugati szelekkel és az eső csökkenésével.

— Beteg a király. Bucurestiből jelentik: (Hivatalos.) Ferdinánd király spanyolnáthában megbetegedett. Az orvosok bronchitis-tüneteket konstaltak. Az uralkodó hőmérséklete 38,7, érverése 96, légzése 32. Általános állapot kevésbé jó, mint a betegség előtt.

— Román-csehszlovák tárgyalások. Bucurestiből jelentik: A román-csehszlovák vegyes bizottság, amely a határmenti forgalom szabályozását készíti el, ma kezd tárgyalásait.

— A nemzetvédelmi tanács ülése. Bucurestiből jelentik: A lapok jelentése szerint ma ül össze a nemzetvédelmi tanács rendes tavaszi ülészaka Averescu elnökletével. Az ülésen részt vesznek a hadügyi, közmunkaügyi, belügyi, közlekedésügyi, kereskedelmi és ipari miniszterek, továbbá a vezérkar főnök és a hadseregfelügyelők. Jól informált körök szerint az ülésnek rendes jellege van és semmiféle kapcsolatban nem áll az ország bel- vagy külpolitikai helyzetével, hanem azon az ország védelmével összefüggő ismeretes problémákat vitatják meg. Többek között megbeszélésre kerül a Duna-mocsarak feltöltésének, illetve lecsapolásának kérdése is nemzetvédelmi szempontból. Azt hiszik, hogy erre megfelelő formát találnak Garoflid földművelésügyi miniszter javaslatával és a lecsapolás által egymillió hektár új termőföldet nyer Románia.

— Hírek Gömbös Gyula magyar belügyministerségéről. Budapestről jelentik: A Magyarországi ma reggeli száma írja, hogy Gömbös állítólag belépett az egységspártba és Bethlen római útja után belügyminiszterre nevezik ki. A hírt nemcsak Gömbös maga, hanem a beavatott körök is megcáfolják. Azt beszélik, hogy Gömbös előtérbe tolésa az olasz orientáció következménye lesz.

— Házasság. Neszmélyi Dolerskó Béla és udvardi Kossuth Magda házasságot kötöttek. Budapest, március hó. (Mindenkülön értesítés helyett.)

— Cífol a nemzeti-parasztpart. Bucurestiből jelentik: A nemzeti-parasztpart újból megcáfolja a kormányval való tárgyalások híreit.

Agyonlőtték Olaszország leghíresebb banditáját.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.)
Hirhedt banditát tett ártalmatlanná a szardíniai csendőrség. A csendőrség tegnap éjszaka heves harc után megölte Onorata Succu hirhedt rablóvezért, akit 15 esztendő óta üldöznek és akinek a fejére 80.000 líra vérdíjat tűz-

tek ki. A harcban, amely egész éjszaka tartott, egy katona is elesett, a bandavezér öccsét élve sikerült elfogni. Succu megölésével a szardíniai rablóvilág utolsó legendás alakja tűnt el, akiről az a hír járta, hogy a gölyő nem fogja.

— A városi autobuszok próbaujtája. Ma reggel forgalomba helyezték a város két autobuszát. A határozat értelmében csak holnap, április 1-én került volna a sor a városi autobuszok forgalombahehelyezésére, azonban a gépüzemek vezetősege azt akarta, hogy a kocsivezetők ismerjék meg az autobuszokat és az utat. Ma reggel megkezdtek a járatot egyelőre az Avram Iancu-tér és a vasútállomás között, a kisvasút mellett, holnap reggeltől pedig megindul a közlekedés a Mossozytelepre is.

— Mann Vilmosné meghalt. Özvegy Mann Vilmosné chisneui-kisjenői nagykereskedő özvegye ma éjszaka lizenkét órakor az aradi Therapiaszanatóriumban hosszas szenvedés után meghalt. Özvegy Mann Vilmosné, született Schillinger Nannett hatvanhat éves korában ragadta el a könnyörtelen halál. Az özvegy uriaszony éveken keresztül betegeskedett, de betegsége nem gátolta abban, hogy a jótekonyság terén tevékeny munkát ne végezzon. Nagy munkásságot fejtett ki a kisjenői Izraelita Nőegylet fejlesztésében. Holttestét ma délelőtt Aradról Chisneui-Kisjenőre szállították, ahol holnap temetik el az ottani temetőben levő családi sírkertben. Özvegy Mann Vilmosné halálát fia: Mann Géza terménynagykereskedő, a Kisjenői Takarékpénztár igazgatója, kiterjedt aradi és kisjenői rokonsága gyászolja.

— Jubileumi bélyegek. Az aradi postafőnökség közli, hogy a Királyi Földrajzi Társaság jubiláris bélyegei még kevés számban kaphatók az aradi főpostán.

— Letartóztatásban marad a panamázó pesti bíró. Budapestről jelentik: A vádtaács ma délelőtt zárt ülésben meghozta a végzést Nagy István bíró letartóztatása ügyében. Hamis tanúzásra való rábírás vétségéért, hivatalos hatalommal való visszaélés miatt előzetes letartóztatásban hagyta. Sellő elkkasztás büntette gyanújáért, valamint Gazda György bünrészességéért szintén letartóztatásban maradt.

— Autó és vonat karambolja. Bucurestiből jelentik: Balcoi állomás mellett egy automobil ma reggel belefutott a leengedett sorompóba, amelyet áttört és a sinekre ért, amikor éppen egy tehervonat robotott keresztül. A vonat 30 méter távolságra magával vonszolta az automobil, melynek mindhárom utasa szörnyethalt.

— Borzalmas testvérgyilkosság. Clujról jelentik: Pál József 26 éves szobafestő tegnap éjjel félkényeségből agyonlöttte testvérbátyját. Pál György 28 éves mészáros. A testvérek egy leánykának udvaroltak, ami teljesen elhidegítette közöttük a viszonyt. Tegnap este együtt borozgattak egy Kaiántó-uccai kocsmában, ahol a fiatalabbik felszólította a bátyját, hogy hagyjon fel az udvarlással. Pál György rendreulastotta öccsét, majd veszekedés keletkezett közöttük, amelynek során Pál József előrántotta zsebkését és bátyjára rohant. A kocsma vendégeinek sikerült a verekedőket szétválasztaniok, akik ezután együtt mentek haza. Otthon tovább folytatták a veszekedést. Pál József furkósbót ragadott, amellyel bátyját többször fejbe vágta. Pál Györgyöt kórházba szállították, ahol ma délien 12 órakor kiszendedett. A testvérgyilkost a rendőrség leirtóztatta.

— Meghalt Oroszország utolsó cári követe. Londonból jelentik: Londonban a napokban meghalt egy csendes, visszavonult ember, Nabokov Konstantin, a régi Oroszország utolsó angliai követe. Valamikor a legnagyobb tisztelet övezte, ma pedig tipusa volt azoknak az orosz száműzötteknek, akik új helyzetükben új existenciát tudtak maguknak teremteni. Nabokov egész fiatalon, még III. Sándor cár korában lépett a diplomáciai pályára és az orosz forradalom kitérése előtt lett londoni követ. Mikor hazájában forradalmak dúltak, róla egész megfeledkeztek, úgy, hogy ő jóformán felhatalmazás nélkül képviselte jó ideig hazája ügyeit. A bolsevik uralom megerősödése után otthagya helyét és mint előadó és politikai író tartotta fent magát egészen most bekövetkezett haláláig.

— Halálozás. Folyó hó 26-án rövid, de kínos szenvedés után elhunyt nemesujfalusi Rattay Manó, akiben nemesujfalusi Rattay József, piski-i rendezői állomásfőnök leányát. László Endre, a Kornis Testvércég faosztályának vezetője menyasszonyát gyászolja. (Mindenkülön értesítés helyett.)

— Ötnapos tavaszi vásár Aradon. Holnap, pénteken kezdődik meg az öt napig tartó tavaszi vásár. Az eddig tapasztalt előkészületek olyanok, amelyekről nem következethetünk nagyobb vásári forgalomra. Előreláthatólag ez a nagyvásár aligha lesz sokkal nagyobb és népebb, mint a rendes pénteki hetipiactok szoktak lenni Aradon. Mindenesetre a szokásos és elmaradhatatlan vásári eső, amely nélkül aradi nagyvásárt elképzelni sem lehet, ezt a tavaszi vásárt sem igen fogja elkerülni.

— Vasúti karambol. Bucurestiből jelentik: Tegnap délután a Barladból érkező személyvonat Galat állomáson téves váltóállítás következtében összeütközött a Chisinau-bucuresti-i személyvonattal. Négy utas súlyosan és többen könnyebben megsebesültek. Az anyagi kár rendkívül nagy. Egy forgalmistát és két fűkezőt letartóztattak.

— Inzultált adókvetőbizottság. Bucurestiből jelentik: A putnamegyei Movilita községben tegnap negyven paraszt-beható a községváza egyik termébe, ahol az adókvető bizottság dolgozott és annak tagjait súlyosan inzultálták. A rendet csendőrök állították helyre. A parasztok vezérért letartóztatták és a focsan-i hadbíroság elé állítják.

— Szegényházban halt meg egy volt magyar színész. Budapestről jelentik: Néhány nappal ezelőtt a Budapest mellett kamaraerdei szegényházban meghalt Pószné. Szentesi Vilma, a régi Népszínház tagja. A régi színész keserves nyugdíjából tengődött, majd szegényházba jutott, ahol megvakult. Szendéseitől most megváltotta a halál.

— Fogházra ítét osztrák bankigazgató. Bécsből jelentik, hogy az összemolt Nordisch-Osterreische Bank két vezetőjét, Czapp elnököt és Van Royen alelnököt a bíróság két napos tárgyalásban vont a felelősségre a csőd miatt. Czapp elnököt felmentették, de Van Royent négy havi fogházra ítelték.

— Nagvarányu kártérítési pör Bécsben. Bécsből jelentik: A bécsi polgári bíróság előtt per indult meg, amely az összeg nagysága, másrészt a benne szereplő személyiségek miatt a legnagyobb polgári pernek tekinthető, ami az osztrák köztársaságban megindult. A Depositenbank a felszámolási eljárás során pert indított volt funkcionáriusai ellen, akikről összesen 14.500.000 schillinget követel. Sachsel Zsigmondtól 7.638.050 schillinget, Goldstein Pál volt vezérigazgatótól 8.555.300 cseh koronát és Drucker Antal volt alelnöktől 40.777 dollárt követel a bank. A kereset szerint az alperesek 1922. június elseje óta a Depositenbank többségi szindikátusának voltak tagjai és részt vettek a bank tényleges vezetésében is. A szindikátus Castiglioni kilépésekor annak több tartozásait átvette és az alperesek a kereset szerint erre a számlára kezességet vállaltak. Az alperesek ezzel szemben viszont arra hivatkoznak, hogy 1924. tavasza óta voltaképpen nincs is Depositenbank, mivel ez időben öt nagybank kötelezte magát arra, hogy a Depositenbank tartozásait elvállalja és ezért a bank annál kevésbbé élhet keresettel, mert a szóbanforgó állítólagos követelést is átruházták 1924. április 5-én az öt nagy bankra. Az ügy alperesek szerint el is évült, mert a többségi szindikátus három év óta nem kapott elszámolást. Pénzügyi körökben nagy érdeklődéssel tekintenek a per kimenetele elé.

GRAMOFONOK,

„His Masters' Voice”, „Columbia”, „Decca” valamint tánc- és művész lemezek, rendkívül

nagy választékban

Hegedűs

égnél Arad.

— **Berlini leány megrendítő tragédiája.** Berlinből jelentik: Érdekes könyv jelent meg mostanában a berlini könyvpiacra. Egy 17 éves leány élettörténetét tartalmazza a könyv naplószerű jegyzetekben. A leány a brémai közkórház nemibeteg osztályán halt meg és a könyvet édesanyja rendezte sajtó alá, akit a rendőrség letartóztatott azon a címen, hogy leányát ő maga adta el a férfiaknak. A radikális sajtó emiatt nagy cikkekben támadt a rendőrséget, amely ezzel a ténykedésével saját mulasztásait akarta leplezni és így az anya csakhamar szabadlábra került. A leány igazi neve Liesbeth Kolowrath, Gretchen Machannak a kiadók nevezték el, akik az összes szereplők nevét megváltoztatták. Édesapja szerény cipésmester. A leány azonban nem érzi szegénységüket. Anyja, csodálatosan jó édesanya. A gyermekek sok ideig falvakon nevelkednek és Gretchen itt találja meg első művészi foglalatú impresszióit az emberekről és a természetről. Ezekről szólnak a napló első oldalai. Tizenöt éves korában megszökött egy barátjával Berlinbe, mert „művésznő” akart lenni. Öt hétig volt oda s mikor anyja hazahozta a rendőrségre vitték, ahol nem akarták neki elhinni, hogy ártatlan. Végül az orvosi vizsgálat igazat adott a gyereknek. Ez a megsegényítés mély nyomott hagyott lelkében. Elkövetkezett az igazi szerelem, aztán megismerkedett egy uccaleánnyal, akit, mivel nagyon jólelkű volt, magához vett, együtt halt vele és az megfertőzte, Gretchen vérbajt kapott. Beszállították a kórházba, ahol 14 salvarsaninjekciót kapott és mivel tudagolták a gyógyszerrel — meghalt. Ez a Grete Machann szomorú története.

— **Szombaton nyílik meg az aradi román kaszinó.** Arad első román kaszinójának, a „Caminul Cultural al Asteii” felavatásának ünnepségét a kaszinó vezetősége véglegesen április 2., szombat délután 6 órában állapította meg. A kaszinó, amelybe az eddig Arad intelligenciájának nagyrésze jelentkezett, elegáns berendezésével a Kulturpalota szuterénjében nyert elhelyezést és a bejárat a Marospart felől van. A kaszinó elnöke Barbura Sever dr. törvényszéki főnök, igazgatója Gitta Ágoston főjegyzés-helyettes, titkára Balcesti Stefan főhadnagy, pénztárosa Jivulescu keresk. iskolai tanár, könyvtárosa Somescu tanár és ügyésze Ursu János dr. A kaszinó vezetősége ezúton is felkéri mindazokat az urakat, akik a kaszinó tagjai óhajtanak lenni, vagy már be is iratkoztak, hogy a felavatáson szíveskedjenek megjelenni. A kaszinónak nemzetiségre és vallásra való tekintet nélkül mindenki tagja lehet, ha az illető az előírt követelményeknek megfelel.

— **Meghalt a memorandumpör utolsó élő szereplője.** Cluj-Kolozsvárról jelentik: Coroianu Gyula, az erdélyi románság egyik legérdekesebb harcosa tegnap este 8 órakor 80 éves korában elhunyt. Coroianu 1847-ben született a szatmárnagyfalvi Darolt községben. Még egész ifjan a román nemzeti eszmék szolgálatába állott s egyike volt a múlt század kilencvenes éveiben lezajlott híres memorandumpör vádlottainak. Coroianu, Popovici Aurél és Gyula segítségével, ugyanis egy terjedelmes memorandumot szerkesztett, amelyben felsorolta az erdélyi románság összes követelését és azt háromszázhatvanad magával felvitte Bécsbe Ferenc Józsefhez. Érdekes azonban, hogy a pört csak két év után indították meg a memorandum szerkesztői ellen. A clujai törvényszék 18 napos ízgalmas tárgyalás után hozta meg ítéletét az ügyben s többek között Coroianut 2 és fél évi fogságra ítélte, amiből másfél évet ki is töltött a szegedi Csillagbörtönben. A kamara ma éjjeli ülésén Gaspar lelkész közölte Coroianu halálát, majd ismertette az elhunyt érdemeit a román nemzeti mozgalmak körül. Francu-lasi a kormány. Prie Octavian pedig a kamara nevében fejezték ki részvétüket.

— **A Margitsziget megvásárlása.** Budapestről jelentik: A közmunkatanács szombaton fizeti ki Schiffer Miksának a Margitsziget bérletének átvételéért a négymillió pengőt. A pénzt a Mokartól vette fel a közmunkatanács 35 évi annuitásra. 94-es árfolyamon, kilencéves szárazévi kamatozásra.

— **Földrengés Kecskeméten.** Kecskemétről jelentik: Ma reggel enyhébb földrengést éreztek a városban, ahol nagy nyugtalanság uralkodik. Nem tudják, hogy ez nem nagyobb katasztrófa előjele-e, miután 1912-ben nagy földrengés pusztított a városban.

Inzultáltak egy aradi rendőrtisztet.

A renitens rendőrtiszt ellen eljárás indult meg.

(Arad, március 31.) Rendkívül kellemetlen incidens játszódott le tegnap éjszaka Aradon a Calea Banatulul (Asztalos Sándor) utcán egy vendéglő bejárata előtt. Egyik aradi rendőrtiszt ellenőrző körútját végezte és be ment a vendéglőbe is. Egyik asztalnál egy rendőrtiszt ült, aki szolgálatban volt és szabály szerint szigorúan tilos a szolgálatban lévő rendőrségi alkalmazottnak korcsmában, vagy vendéglőben való szórakozása. A rend-

őrtiszt figyelmeztette a szabályzat eme pontjára az altisztet és a vendéglő azonnali elhagyására szólította fel. Az altiszt ugyan szó nélkül távozott, de a bejárat előtt megvárta felettesét és a járó-kelők jelenlétében inzultálta. Az altiszt eljárása a legnagyobb megbőránkozást váltotta ki az eset szemtanúiból. A rendőrtiszt a súlyos inzultusról jelentést tett a prefektusnak, aki a legszigorúbb eljárást vezette be az altiszt ellen és azonnal elrendelte a fegyelmi vizsgálat megindítását.

— **Frint Lajos ág. ev. szuperintendens és báró Ambrózy Andor egyházkerületi felügyelő tiszteletére tartandó bankett e hó 3-án délután 2 órakor lesz a Fehér Kereszt-szálló emeleti nagytermében.** Bankettre előjegyezni lehet még a mai nap folyamán: Fejér Gyula fűszerüzletében, Kneffel Károly és Fia szénüzletében, Kneffel Béla igazgatónál az Aradcsanádi gazdasági takarékpénztárnál, Liszka Pál fűszerüzletében és Schäffer Richárd egyházi gondnoknál.

— **Az eső oltotta el a körösmezői tüzet.** Sighetul-Marmateiről (Mármaroszigetről) jelentik: Megirtuk, hogy a csehszlovákiai Körösmezőn óriási tűz ütött ki, mely az egész községet lángokba borította. A borzalmas és nagyarányú tűzvészről újabb jelentések érkeztek. A tüzet követő vihar esőzésbe fult, amely ma délig tartott s az eső végre lokalizálta a tüzet. Csak most tűnt fel, milyen iszonyú pusztítást végzett a tűz. A község főutcáján, mely kereskedelmi központ, milliókat érő házak és üzlethelyiségek égtek porrá. Azok, akik a tüzből, viharban meg akarták menteni ingóságukat, szintén nem jártak jobban, mert a lángteger mindent felemésztett. Tegnapról mára dúsgazdag emberek jutottak koldusbotra. Az ingatlanok, üzletek legnagyobb része nem volt biztosítva s a szerencsétlenek, az egykori gazdag emberek, csak könyöradományok gyűjtésével kezdek újra az életet. Több, mint száz család hajléktalan, kikről ma még jószívű szomszédok gondoskodtak. A tűz oka eddig ismeretlen.

— **Budapesti színésznőből lett nagykövetség sulyos betegsége.** Budapestről jelentik: Ceruttiné-Paulay Erzs, a budapesti Nemzeti Színház volt drámai művésznője, nemrégiben sulyosan megbetegedett Zürichben. A színésznőből lett kegyelmes asszony, aki férjével csak nemrég tért vissza Európába Pekingből, ahol férje, Cerutti mint meghatalmazott miniszter, az olasz követségnek vezetője volt, a telet Budapesten töltötte. Két héttel ezelőtt makkegészségesen utazott el Zürichbe, hogy egy svájci intézettel megállapodjék, amelyben fia, Czárán István tanulmányait befejezhetné. Zürichben Paulay Erzs várátlanul megbetegedett és állapota annyira rosszabbodott, hogy édesanyját, özv. Paulay Edénét táviratilag hívták leánya betegágyához. Ma aztán Paulayné sürgönyben tudatta a rokonokkal és barátokkal, hogy Paulay Erzs tul van a krízisen. A távirat szerint a kegyelmes asszony állapota annyira javult, hogy néhány nap múlva Budapestre utazhat édesanyja társaságában. Otthon fogja végleg kipihenni a kellemetlen zürichi utat és a húsvéti ünnepeket családjával körében tölti el.

— **Az aradi filharmonikusok Beethoven-emlékhangversenye kettős előadásban április 11-én és 12-én fog megtartatni a Kulturpalotában.** Bemutatásra kerül a IX. szimfónia, melynek előadásában részt vesz az egyesületi zene- és énekkaron kívül a Gutenberg dalkör is. A szólókvartettet N. Süveges Aranka (szoprán), Fetter Irén (alt), dr. Olgariu Cornel (tenor) és Róna Dezső (bariton) éneklék. Dirigál: dr. Cornelius Walter karmester. Jegyárúsítás Sándor Ferenc könyvkereskedésében.

— **Gazdasági könyvek olcsón Kerpelnél.**

— **1000 lejért egy ruhára való trikókeltme minden színen Luszti és Bergernél.**

— **Minden lapfelvételhez egy művészi kidolgozás nagyítást kap Weisz Lipót fényképésznél.** Bul. Reg. Maria 22., Megyei Takarékpénztár épületében.

— **Ritka alkalom a húsvéti ünnepekre,** mert Steinitzer Dezső fényképész Bul. Regina Maria 20 szám alatti műtermében a mai naptól kezdve a fényképek mélyen leszállított áron készülnek. Minden hat darab levelezőlappal rendelés után egy művészi kivitelű nagyított fénykép és minden három darab művészi kivitelű fényképből egy színezett kép készül mélyen leszállított áron.

Megőrült merénylő férj.

A budapesti családi dráma szereplője, aki Napoleonok képzeletét magától — Tragikus találkozás a megsebesített feleséggel.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Súlyos bilincsekbe kötözöttent jent meg ma kihallgatásra a vizsgálóbíró előtt Gerstl Alfréd, a Röck Szilárd-uccai feltékényeségi dráma letartóztatott merénylője. A szorongós fegyőrök közt idegesen rángatózik Gerstl Alfréd, akinek kihallgatása ma azért vált szükségessé, mert mára idézte maga elé a vizsgálóbíró Gerstl feleségét, aki nemrégén hagyta el félig gyógyultan a szanatóriumot.

A vizsgálóbíró előtt folyik le az első találkozás a merénylő férjével, aki itt sem hagyja el azt a napoleoni pózt, amelyet fogságában felvett és amely miatt egyre-másra kapja a szigorú rendbírásokat. Gerstl hatalmi téboly szállotta meg a fogságban. Napoleonok képzeletét magától és amikor mai félórás kihallgatása után a vizsgálóbírótól távozik, pökhendi módon jegyzi meg a vizsgálóbírónak:

— Ha Napoleon távozik öntől, mélyebben hajoljon meg. Egyébként Waterloo-nál még találkozunk.

— Ne sirj, Mária Lujza — szól ezután feleségéhez — akit csak most méltat figyelemre és néhány súlyos sértést végyva feléje, távozik.

A vizsgálóbíró egyébként ma kihallgatta Goldberger Sándort és Goldberger Szerént, akik arról tettek vallomást, hogy Gerstl már régebben bosszútervekről tett említést előttük, ha nem kapja meg felesége hozományát. — Gerstl elmeállapotát egyébként most vizsgálják az elmeszakértők.

Mulatság.

— **Aradi pincétek teastje.** Az aradi pincérmunkások ma este rendezték meg táncos és tombolával egybekötött teastjukat a Fehér Kereszt kiármében. Alig pár perccel kilenc óra után megkezdődött a közönség önképe és a kisterem csakhamar szűknek bizonyult a vendégek befogadására. A fehér abrosszal letértett asztalok körül élénk élet és zibongás keletkezett, majd pedig táncra szólt a cigány muzsikája, a széles jókedv kivirágzott a megjelentek arcain. A munkanélküli pincérek feleségek részére rendezett teast uov angyalilag, mint erkölcsileg elsornguan sikerült, ami végeredményben a melegsívű aradi társadalom dicséretét is jelenti. Elismerés illeti Faragó Jánost, a szakszervezet elnökét, Mézes István és Horváth István alelnököket, Sassy György titkár, továbbá a vizálmibizottság tagjait. A tombolára rengeteg bort és pezsgőt kaptak ajándékképp nyereménytárgyaknak az aradi pincérek. Különösen a Palugyay-cég tett ki magáért, de az Andrány, Bing-Ransbur, Tassanyi és Reuss-cég is igen értékes ajándékokkal járult hozzá a tombola sikeréhez. St. Petco szobrász két művészi kivitelű ércimitációs domborművel emelte a tombolátárgyak értékét. A kitünően sikerült mulatság egész a hajnali órákig tartott a legjobb hangulat mellett.

Bäby kelengyék

a legizlésebb kivitelben kaphalók

GLÜCK DEZSÓ utóda

Szántó József cégnél

Arad, Str. General Berthelot No. 2.

KÖZGAZDASÁG.

Inflációval akarják megakadályozni a lej további emelkedését

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A lej váratlan és nagyarányú hullámzása következtében a Banca Nationala vezetősége permanens üléseket tart a teendők megbeszélése céljából. Ezek a megbeszéléseken jelen vannak az ország összes pénzügyi kapacitásai. A kiszivárgott hírek szerint a Banca Nationala a lej további emelkedését bankjegy-inflációval akarja megakadályozni, még pedig olyképen, hogy hárommilliárd lej-el emelnék a bankjegyállományt.

A lej stabilizációjáról egyelőre nincsenek hírek, pedig az ország soha sem volt olyan kritikus gazdasági helyzetben, mint most. A Németország-

ban és az angol—amerikai pénzcsopontokkal folyó kölcsöntárgyalások kilátással kecsegtetnek ugyan, de már is nyilvánosságra jutott, hogy a nyugtandó külföldi kölcsönök igen jelentékeny részét árukban fogja megkapni Románia. Ebben az esetben el fog esni a beruházásokra szánt összegek nagyrésze, csökkenteni fog kelleni az országos építési programot, ami nem a lej külföldi árfolyamát, hanem az egyre növekvő munkanélküliséget fogja stabilizálni.

A lej különben ma 10 ponttal alacsonyabban zárt Zürichben, mint amelyen a nyitás volt. Ez a lejbeesés megszállította a külföldi valuták kurzusát.

Zürichben 3.40, Párisban 16.75 a lej.

Helyi valutaárak. (Március hó 31.)

Kifizetések: Berlin 40.60, Amsterdam 68.20, Newyork 169.50, London 827, Páris 6.75, Milánó 7.90, Prága 5.05, Budapest 29.75, Zágráb 3, Bécs 23.95, Zürich 32.75. — **Áru:** Márka 40, dollár 169, francia frank 6.70, olasz lira 7.90, cseh szokol 5.05, pengő 29.75, dinár 3, osztrák schilling 24, svájci frank 32.70. — **Pénz:** Márka 38, dollár 167, francia frank 6.40, olasz lira 7.60, cseh szokol 4.95, pengő 29, dinár 2.80, osztrák schilling 23.50, svájci frank 31.70.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Március hó 31.)

Kifizetések: Páris 6.40, Berlin 39.50, London 805, Newyork 163.50, Milánó 7.60, Zürich 32, Bécs 23.50, Prága 4.90. — **Valuták:** Napoleon 650, márka 39, leva 1.15, török lira 0.82, angol font 805, francia frank 6.55, svájci frank 31, olasz lira 7.60, drachma 1.90, dinár 2.85, dollár 169.50, lengyel zloty 18, osztrák schilling 23, pengő 29, cseh korona 4.80.

Zürichi tőzsdezárlat. (Március hó 31.)

Berlin 123.25, Amsterdam 208, Newyork 519.87.50, London 2525.25, Páris 20.36, Milánó 23.85, Prága 15.39.50, Budapest 90.80, Belgrád 9.13.50, **Bucuresti** 3.50, Varsó 57.95, Bécs 73.10.

Zürichi tőzsdezárlat. (Március hó 31.)

Berlin 123.25, Amsterdam 208, Newyork 519.87.50, London 2525.25, Páris 20.36, Milánó 23.82.50, Prága 15.39.50, Budapest 90.80, Belgrád 9.13.50, **Bucuresti** 3.40, Varsó 57.95, Bécs 73.10.

= **A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank háromszáz millió lej hitelt nyújtott három romániai cukorgyárnak.** Bucuresti-i tudósítónk jelenti: Három nagy romániai cukorgyár részére a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank budapesti pénzügyi igazgatója megfelelő dologi fedezet és bankgarancia ellenében 400 ezer angol font hitelt nyújtott. A körülbelül 300 millió lejnek megfelelő hitelt a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank vezetése alatt álló európai nagybankok szindikátusa folyósította, amelynek nevében a tárgyalásokat Weiss Fülöp, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank elnöke kezdeményezte és a tegnapi napon Bucurestiben Conrad Ottó, a pénzügyi igazgatója írta alá a vonatkozó szerződést. A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank — mint ismeretes — az elmúlt évben is több százmillió lej hitelt folyósított a romániai cukorgyárak részére, a jelenlegi újabb 300 millió kölcsön pedig nagy mértékben hozzá fog járulni a román-magyar gazdasági kapcsolatok kimélyítéséhez, amelynek érdekében Weiss Fülöp és Conrad Ottó évek

óta céltudatos és eredményes munkát fejtenek ki.

= **Tanulmányi kirándulás Olaszországba.** A bucaresti-i olasz kereskedelmi és iparkamara folyó évi április hó 14-ikétől 28-ikáig a milánói nemzetközi mintavásár megtekintésével kapcsolatosan tanulmányi kirándulást rendez Északolaszország nevezetesebb városai-ba. Részvételi díj I-ső osztályon 20.500 lej, II-od osztályon 15.500 lej. A tanulmányi kirándulással kapcsolatos bővebb felvilágosítást a kereskedelmi és iparkamara irodája adja meg.

= **Pozeni mintavásár.** A kereskedelmi és iparkamara tudomására hozza azon kereskedőknek, akik a pozeni (Lengyelország) mintavásárt szándékoznak meglátogatni, hogy a lengyel államvasutak a visszautazásnál 66 és kétharmad százalékos kedvezményt adnak a rendes tarifából. A mintavásár 1927. május 1—9. napokon lesz.

= **Céghivatali hírek.** Az aradi törvényszék céghivatala közli, hogy Grünwald Sámuel és Gonda Sámuel, Grünwald és Gonda elnevezés alatt áruügynökséget létesítettek Aradon. — A Banca Economica si Industriale Santana betervezte közgyűléséről felvett jegyzőkönyveit. A pénzügyi igazgató az elmúlt évi tiszta nyeresége 446.337 lej. Az igazgatóságba beválasztották Suciú Traian főszolgabíró.

— A Banca Economica din Senlac kérelmére a kereskedelem és iparügyi miniszter engedélyezte, hogy a pénzügyi igazgató alaptőkéjét 2 millió lejről 5 millió lejre emelje fel.

— A Fabrica Romana de Furnir si Exploatare de lemne r.-t. bemutatta közgyűlési jegyzőkönyveit, amely szerint a vállalat elmúlt évi tiszta nyeresége 25.407 lej volt. Az igazgatóságba beválasztották Dionisie Lazárt.

= **Tizenöt kilogrammos postacsomagok vehetők fel az aradi postán.** Mint ismeretes, a postahivataloknál rendelet szerint tíz kilogrammnál súlyosabb csomagokat nem vehetnek fel. Ez a rendelkezés sok kellemetlenséget okozott a feladóknak, mert gyakran megtörtént, hogy tíz kilónál súlyosabb el nem osztható tárgyat akart valaki továbbítani a posta útján, de a hivatalnok a rendeletre hivatkozva, kénytelen volt a súlyosabb csomagokat visszautasítani. Ezen a ferde helyzeten segített most a posta-vezérgazgatóság. Rendeletet küldött az aradi postafőnökséghez, mely szerint ezentúl el nem osztható tárgyak tizen-

Erzsébet Mozgó

Ma kivételesen d. u. 1/6, 1/8 és 1/10 órákor

Nyomorultak I. Rész

Victor Hugo örökbecsű regénye után. Hatalmas filmalkotás 20 nagy felvonásban.

Főszerepb.: Sandra Milovanoff és Jean Toulout.

Rendes olosó helyárak.

Jön! Harry Piel legújabb filmje Jön!

öt kilogramm súlyig vehetők fel, illetve adhatók postára.

= **Csöd egy aradi kereskedő ellen.** Az aradi törvényszék Kohn Armin és Testvére aradi, Bucur-uccai porcellánkereskedő-cég ellen, saját kérelmére, megindította a csődeljárást. Csődötmegegnok Miclea Sever dr., helyettese Örfi Gyula dr. lett. Követelések bejelentésének határideje május 31. A csőd-tárgyalást június 14-én tartják meg, míg a csőd-választmány kijelölése június 17-én történik.

Mozi.

Strogoff Mihály utazása

Moszkvától Irkutzkig.

Verne Gyula gyönyörű regénye filmen.

A nagy francia író, a csapongó fantáziájú Verne Gyula egyik legszínesebb és legizgalmasabb regénye a Strogoff Mihály. A híres regény, amely ugyszólván közkinccse az irodalomnak, mindenki előtt ismeretes. A cselekménye 1859-ben játszódik le. A film minden jelenete izgalmas és érdekes, gyönyörű vidékeket és hatalmas tömegeket lát a néző. A filmgártás ezen a téren valóságos csodát művelt. A főszerepet Ivan Mosjoukin ez a híressé vált emigrált orosz színész játssza, Nadia pomnás szerepében pedig Nathalie Kovanko orosz színésznő ragyogtatja tehetségét. — Verne Gyula regénye nyomán készült grandiozus film vasárnapról kerül bemutatásra az aradi Apolló mozgó-színházban. Az elővételi pénztár a jegyek árusítását már megkezdte.

xx **Patt és Patachon mint milliomosok** című nagyszerű vígjáték szombatig marad az aradi Apolló műsorán. Az előadások fél 5, fél 8 és 9 órákor kezdődnek. Minden előadás előtt Sonore, a híres olasz zenész fantasztikus hangszereim játszik.

xx **Az ördög-cirkusz** a címe annak a nagyhatású drámának, mely szombatig marad az aradi Uránia mozgószínház műsorán. Az előadások le szállított helyárak mellett — 10 és földszinti zsöllye 20 lej — kerül vetítésre és az előadások fél 5, fél 8 és 9 órákor kezdődnek.

xx **Sonore új műsora az aradi Apollóban.** Pietro Sonore, az universalis olasz zenetehetség, aki 22 exotikus és előtűnk ismeretlen hangszereim játszik, új műsort mutat be az aradi Apolló közönségének.

xx **Vasárnap délelőtt az aradi Apolló és Uránia mozgószínházak matiné keretében ismét bemutatják a Jancsi és Juliska című Aradon készült mesefilmét.** Az aradi Apolló matinéjén Sonore zenebohóc is fellép. Az aradi Uránia matinéjén pedig a Jancsi és Juliskán kívül több vígjáték kerül vetítésre. Mind a két matiné fél 12 órákor veszi kezdetét.

Strogoff Mihály

VERNE GYULA
regénye 2 részben.

I. rész:

3-án, vasárnap
5-én, kedden
7-én, oszütörtökön
9-én, szombaton
11-én, hétfőn

Vasárnaptól
az Apollóban.
Jegyek elővetelben

II. rész:

4-én, hétfőn
6-án, szerdán
8-án, pénteken
10-én, vasárnap
12-én, kedden

Az aradi Apollóban ma, pénteken:

**Patt és Patachon
mint milliomos.**

Ezt megelőzi:

Sonore Pietró zenebohóc

új műsorral.

Az előadások 1/5, 6, 1/8 és 9 órákor kezdődnek.

„ALFACO” cipőgyáruháza megnyilt P. Avram Iancu (Szabadság-tér) 21. Kérjük kirakataink megtekintését! HOFFMANN csemegeüzlet mellett. Tisztelettel: Klein és Dávid.

Kitiltották Aradról a kínai gyöngyárusokat.

Aradi ékszerészek tiltakozása a meg nem engedett konkurrenciá miatt. Ötnapos bojkott egy kínainak.

(Arad, márc. 31.) Az aradi ékszerkereskedők néhány nappal ezelőtt tiltakoztak a város vezetőségénél a vándorárusok ellen, akik főleg a vándorló kínaiak sorából rekrutálódnak, s silány áruikkal konkurrenciát csinálnak a magas boltbéréket és illetékeket fizető kereskedőknek. A város méltányolta is ezt a kérelmet és átiratban kérte a rendőrséget, hogy a vándorárusokat tiltsák el az árusítástól. Ez a tilalom érdekes vendéget hozott fel ma a városházára. Ou Ling Csai, a Mennyei Birodalom sárgabőrű fia, ma délelőtt megjelent az aradi városházán. Ferdevágásu mandulaszemeivel mosolyogva tekintett az emberek szemébe és európai eleganciával felöltözve várta, míg a polgármester elé juthat. Közben találgatások indultak meg a várakozók között, hogy az alacsony, fiatalos kinézésű kínai hány éves lehet. Egyesek 18-20 évesnek mondták, mások 22-25-re taksálták és amikor az egyik kíváncsi megkérdezte tőle magától, Ou Ling Csai nyugodtan elővette utlevelét, amelyből kiderült, hogy 34 esztendő márc. És mosolyogva túrta, hogy ámulattal vizsgálgassák, majd tört magyarsággal megjegyezte:

— A Mennyei Birodalom fiaim nem látzik meg az öregség.

Miután megtört a jég Európa és Ázsia között, folytatódott a kérdezősködés.

— Már 17 esztendeje annak, hogy eljöttem Kinából — felelte. — Sanghaiban születtem és a háboru előtt márványkereskedő voltam. Közben azonban tönkrementem és most egy párizsi cég gyöngyeit árusítom.

Mindézt exotikus kiejtéssel, tört magyarsággal adja tudunkra. Az ottállók erre megkérdezték tőle: — Miért nem megy vissza Kinába?

— Van madzsar feleség, akit Pesten vettem el. Madzsar feleség most Párisban van, nem akar velem Kinába jönni. Kína jó, de madzsar feleség még jobb. Minden hónapban hazamegyek hozzá Párisba.

Az újságíró más kérdés is érdekli, azonban Ou Ling Csai hamar kiábrándított,

amennyiben felvilágosított arról, hogy a kantoniakról semmit sem tud. Csang Csolinról csak a „madzsar” újságban olvasott, sőt arról sincsen fogalma, ki az a Csang Kai Sek, a kantoni hadsereg fővezére. — Nem jó a politika — jegyzi végül meg. Ő már tisztában van azzal, amire még hazájában nem jöttek rá. A beszélgetésnek hamar vége szakad, mert kinyílik a polgármesteri hivatal ajtaja és a kínai betipeg Angel István dr. elé. Itt előadja kérését: szeretne még néhány napig az aradi piacon gyöngyöket árusítani. Kérése körül hosszú vita indul meg, részint a kitiltó rendelkezés miatt, részint azért, mert csak román állampolgárnak lehet árusítási engedélyt adni, azonban a polgármester csakhamar kettévágja a gordiusi csomót.

— Holnap ugyanis megkezdődik az öt napos vásár, adjunk neki kivételesen öt napra engedélyt. Keressen ő is valamit!

Ou Ling Csai hálisan megköszöni és mély meghajlással távozik a polgármesteri hivatalból. Néhány perc múlva már a gyöngyös táskájával a korzó felé tipeg... (m. r.)

Rokoni harc egymillió lejért.

Végrendelkezhet-e egy tizenkét éves beteg gyermek. — Érdekes tárgyalás a timisoarai táblán.

(Arad, március 31.) Rendkívül érdekes ügy került ma tárgyalásra a timisoarai tábla előtt. Még 1925-ben történt, hogy Pakurár Péter 12 esztendő micalacai kecuri diák fej- és hestifuszban megbetegedett. Majdnem állandóan 40 fokos lázban fektet, egyszer azonban egy öntudatos pillanatában hallotta, amint rokonai arról tárgyaltak, hogy neki nagypapjától egymillió lej öröksége van, ami halála után rájuk fog szállani, mert ági vagyon. Azt is hallotta, hogy már várják a halálát, hogy a kezük közé kerüljön a vagyon. Megvárta a rokonok távozását, majd megkérte anyját, hozzon közjegyzőt, mert végrendeletet akar. Így is történt és

Pakurár Péter dr. Sincai Traian aradi közjegyző jelenlétében édesanyjára hagyta vagyonát. A végrendekezés után a fiu másnap meghalt. A fiu halála után a rokonok azonnal előállottak, hogy a vagyonot adják át nekik, azonban az anya fia végrendeletét mutatta fel.

A rokonok megtámadták a végrendeletet a törvényszék előtt. Kérték a végrendelet érvénytelenítését, arra hivatkozva, hogy egyik államban sincs példa arra, hogy egy 12 esztendő gyermek végrendeletet készíthessen. Hivatkoztak arra, hogy a gyermek betegsége következtében nem volt öntudatnál és lázában végrendeletet. Miclea Sever dr. az anya képviselőjében hivatkozott arra, hogy a fiu teljes öntudatnál volt, amikor végrendeletét készítette és a közjegyzői törvény módot ad egy 12 éves fiúnak is a közjegyző előtt való végrendeletre. A törvényszék elutasította a rokonok kérését s így az ügy felebbezés folytán a timisoarai táblához került. Ma tárgyalta az ügyet a Dumitrescu-tanács. A rokonok egy bucuaresti-i orvosszakértő kihallgatását kérték arra vonatkozólag, hogy a 40 fokos lázzal küzdő, fiatal gyermek nem volt öntudatnál, amikor ezt a végrendeletet készítette. Miclea dr. azonban kifejtette, hogy könnyen meglehet, hogy sokszor öntudatlan volt a nagy láz következtében, azonban a végrendelet készítésénél eszméleténél volt. A tábla helyt adott az érvelésnek, helybenhagyta az aradi törvényszék elutasító ítéletét és 60.000 lej perkoltságot megfizetésére kötelezte a rokonokat.

Rádó-műsor.

Péntek, április 1. Wien-Gratz: 20.05. Népszerű hangverseny. — Pozsony: 18. Hangverseny. — Zágráb: 19.15. Operatéliadás. — Milano: 21. Hangverseny. 22.45. Jazz-band. — Breslau: 20.10. Teofil Demetriescu szongorahangversenye. — Prága: 22.15. Áprilisi est. — London: 23. Operatéliadás. — Leipzig: 22.15. Táncczene. Frankfurt a. M.: 23. Táncczene. — Róma: 20.45. Hangverseny. — Berlin: 22.30. Táncczene. — München: 20. Vidám est. — Budapest: 9.30, 12. és 15. Hírek, közgazdaság. 16. Gyermekművészet németül. 17.02. Előadás a kínai allegyzésről és házasságról. 18. Cigányzene. 20. Próza-est. 21.45. Külföldi állomások közvetítése.

Felölös szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF. Cenzurat: Prefectura Judetului.

Értesítés!
Tudomására hozzuk a nagyérdemű vevőközönségnek, hogy megvásároltuk egy gummikabátgyár teljes készletét és így több mint **1000 drb. női és férfi gummikabátok** elárúsítását feltűnő olcsó árban megkezdtük. A lej javulása miatt az összes raktáron levő **férfi, fiu és gyermekruhákat mélyen leszállított árban árusítjuk!**
Ne mulassza el kirakataink és raktárunk megtekintését.
Szántó és Komlós
Arad, Színház-épület 1733

Női, férfi, szövött- és bőv keztük 65, illetve 180 lejtől feljebb, gummifüző mérték és orvosi előírás szerint 800 lejtől feljebb, gummiharisnyák minden méret és minőség szerint sérvtűzők gyári áron
LUDOVIC STEINHÜBEL-nél
Arad, Strada Alexandri (Salvo-ucca) 1. szám. 1027

Üzlethelyiség
lakással az állomás közelében
olcsón kiadó.
Érdeklődni lehet: **Salamonná, Arad, Bulev. Carol 79., emelet. 1743**

A lej emelkedik!
Az életnek olcsóbbnak kell lenni.
Árleszállítás
Könnyű, 735 benzín
12.- lej. Autobox
Arad, Str. Mureșianu (Nádor-u) 5.

Harisnya szenzáció!
Csakis garantált elsőrendű minőségben
1a órna flor sima — 125 Lei
Cakkos szélű ajuros — 155 Lei
Nylas flor 1a 1a — 180 Lei
Divatkabátok, Poulowerok, bőr- és órna keztük különlegességek, mérekkelt árakon
Szántónál, Arad, Str. Eminescu (Deák F.-u.)
Yadáskürttel szemben.

Arad, Str. Mărășești (Kossuth-u.) 11.
Arany koronák, fogak garantált arany drbja 850-400 lej. Fém koronák — fogak darabja 100 lej. (Randolf, Victoria, Kosmos anyag)
FOGASZATI!
Fehérfogak kautschurra darabja 50 lej. Feghuzás (injekció érzéstelenítéssel) 40 lej. — Vidékieknek megrendelések 24 óraán belül elkészítetnek. 498
Frida D'MOUDJALÉD
vizsgázott fogászóné

Bankkölcshönöket
aradi házakra és környékbeli földekre legelőnyösebb feltételekkel betáblázás mellett folyósítanak.
HAASZALBERT Irodája
Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 12. sz.

Nagy üzlethelyiség kiadó
Arad, Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 3. sz. alatt. (21. sz. a. kisudvari helyiség is)

Makulatura,
tisza lappeldányok csomagolásra, 5 kgr.-os kötegekben kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Beton, vasbeton, működő, osztorházai, küvezésel, aszfalt-munkákat a legfontosabb kivitelben a legolcsóbb ártért vállalja: **Rossi és Pellegrini** Arad, Str. Mărășești 61. (volt Kossuth-ucca.)

FIGYELEM

A lej nagy emelkedése folytán az összes raktáron levő tavaszi felöltő és ruhaidonságokat mélyen leszállított árban bocsátom a n. é. vevőközönség rendelkezésére. Szükségletének beszerzése előtt tekintse meg óriási raktáramat s

FIGYELEM

Figyelem

Angol felöltők 1200 lejtől ! Koverkott felöltők 2500 lej Szövet ruhák 250 lejtől Pongyolák ... 320 lej Fitalképes egyének részlettízítésre is vásárolhatnak.

PLESZ

központi ruhanagyáruháza Arad, a színház hátsó bejáratával szemben.

Figyelem

APRO HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjtól szabadon számított. Minden szó hirdetései ára hétköznap 4 lej — hétfő, vasárnap 5 lej. — Vastagabb betűvel 8 lej, illetve 10 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. n. 6 óráig vesztünk fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40 lej, vasárnap 60 lej. A kiadóhatalmat fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem körbírható, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse. * * * * * Hirdetéseket telefon útján is felvehető, telefon szám: 181. * * * * *

Levelezés.

V. I. jellegre levél ment, kérem átvenni. 1774

Alkalmosságok.

ROMÁN, magyar vagy német tudással gépiróndt felvevőszük. Ajánlatok az Aradi Közlöny kiadójába „Jövő 9” jellegre kéretnek. 1760

Vétel és

RÉZGÁLIC elsőrendű németországi, valamint uránlazöld legelőnyösebben kapható Barna Lajosnál Pankotán. 1759

KÉT nagy iratszekrényt megvételekre keresek. Dr. Fuchs Albert ügyvéd, Bulev. Carol 75. 1771

PIANINO, Révay Lexikon, antik szekrények, ebédlézőnyergek, kis perzsaszőnyegek, porcelánok, szobaberendezések, férfiruhák, nutria bunda, függönyök, plüsch terítők, gobelinok, képek, antik vázák, antik varrósasztalok, szekrények, villanylámpák, fotelok, tűk-ök, könyvszekrény, íróasztal, asztalok, székek, gyermekágy, kis Singer gép, mángorlok, gyermekjátékok stb. eladó. Salgó, Arad, Strada Consistorialului 12. (Batthyány-ucca) I em. jobb. 1000

BUTORLERAKATBAN legelőnyösebb árban kaphatók: ebédlők, hálószobák. Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 3 és Str. Moise Nicoara (Petőfi-u.) 9. 381

BIZOMÁNYBA KERESSEK dísztárgyakat, bronzdöket, má- és antik tárgyakat, komplett szobaberendezéseket, szőnyegeket, közszükségletű cikkeket, férfi ruháneműt, egyes butorlarabokat stb. — Salgó, Arad, Str. Consistorialului 12. (Batthyány-ucca) I em. jobb. 1000

ALKALMI butoreladás. Új ebédlők, hálólok, uriszobák nagyon szép és a legjobb kivitelben minden elfogadható árért eladó. Megtekinthetők Arad, Str. Moicioni (Orczy-u.) 3. 1640

Ha venni, eladni akar, hirdetést adjon fel hamar! Rendkívül olcsó az ára — negyvennyolc lej tesz kockára.

Üzletek.

ÜZLETHELYISÉG a Capitan Ignat No. 1. (Kapa és Választó-ucca sarok) fűszerberendezéssel együtt kiadó. 1556

SAROK ÜZLETHELYISÉG, esetleg 10 méteres kirakati lehetőségekkel, továbbá néhány tágas üzlethelyiség Str. Eminescu 3. átjáró házban kiadó. Bővebbet: Arad, Str. Eminescu 5. 1761

Ötönféle.

VAROSLIGETI tenisz pályákat, renováltan jutányos árban kibérelhetők Cim Mohov Ilie vasúti vendéglős Arad. 1641

TENNISZ PÁLYÁK kiadók. Megbeszélés Str. Muresianu (Nádor-u.) 8. 1769

MACULATURA PAPIR 5 kilogramos csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

YOGHURT üdit, táplál, gyógyít.

Belváros közelében

egy 5 szobás lakásu kertes urf magánház 480.000 leiert sürgösen eladó. 100 ezer lej készpénzzel azonnal átvehető és elfogadható. Továbbá több bér- és magánházak, a hegyalján szőlőbirtokok eladó. — Igen jóforgalmu fűszer és vendéglőüzletek. 1, 2, 3, 4 szobás lakások és butorozott szobák kiadó.

Boross úgynökségnél Arad, Str. Consistorialului (völt Batthyány-u.) 9. sz. 1776

Egy 8 H. P. magánjaro Hoffher és Schrantz cséplögarnitúra eladó. Doemanov Dusan Arad-Gal, Str. Fantani No. 89.

Tavaszi ruhák festése és tisztítása már megkezdődött Hoszpodár Miklós modernül, teljesen újonnan gézerőre berendezett kelmefestő intézetében Arad, Str. Stroiescu 13. (Tolsky-ucca)

Jól jár, ha férfi-, női- és gyermekecipők szükségletét a KAUPERT cipőüzletben Str. Eminescu 20-22 (völt Deák F.-u.) szerzi be, ahol elsőrendű anyagból saját műhelyben készült cipők a legelőnyösebb árért kaphatók.

Bortermelők figyelmébe!

Salianszky vizahólyag, préselt és szeletelt vizahólyag, francia borderítő-gelatin, szénaevaz mész, szűrőesbest, kénrud, lémpor, vászon-kénap, szin-faggyu, parafadugók, angol rézgálic és raffia, olcsón beszerezhető

ERDŐS PAL fűszerkereskedő cégnél, Arad, Piața Avram Iancu 17. MÉRÉSZEK! Tiszta méhviasz műlépek készítésére kapható!

Építetők figyelmébe! Szakszerű villanyvillágítás és csengő-vezetők szerelése falba sülyeszítve vagy falon kívül, legelőnyösebben:

VARGA és ROSENFELD világítási vállalat, Bulev. Reg. Maria 12. Telefon szám 308. Aliándó nagy csillár raktár! Kísérletmentes vidékre is díjtalan!

Muzsaj József Arad, színházzal szemben.

Tavaszi árjegyzéke:

Table with 2 columns: Item name and price. Items include Tavaszi divat öltöny, Tiszta gyaon öltöny, Covercoat divat öltöny, Felöltő tavaszal, Divat uistor, Covercoat uistor vagy rajlón, Frogoli kabát, Gummi kabát, kékola öltöny elkírás szerint, Divat szabóság, Nagy posztó raktár!

FORGALMAS HELYEN jóforgalmu fűszerüzlet

berendezéssel, elköltözés miatt, olcsón átadó. — Bővebbet: Györfly „Mures“ Irodájában Arad, Str. Unrei (Fábián Gábor-ucca). 15287

LELÉPÉS NÉLKÜL KIADÓ

1-2-3 és 4 szobás parkettás, fürdőszobás lakások azonnal beköltözhetőek. Magánházak stb. Továbbá 2 szobás lakással egy belvárosi fűszerüzlet 1500 lej olcsó házbérrel. Egy szobás lakásos belvárosi fűszerüzlet italméréssel. Több vendéglők, korcsmák és a főképpen üzlethelyiségek azonnal átvehetőek. Szőlők, birtokok, magán- és bérházak, malmok stb. áron alul olcsón és több évi részlettízítésre is nagyon sürgösen eladó. Érdeklődni III. Kovácsnál Arad, Strada Take Ionescu 2: (völt Sárosi és Batthyány-ucca) sarok. 1778

ARADVÁROS LEGFORGALMASABB: UCCÁJÁN

azonnal beköltözhető nyílt üzletés magánház. 60.000 lej évi bérjövdelemmel, pékséggel, istálló, kocsiszin, pince, sertésöl, 3-4 szobás lakással és a lakás teljes háló, szalon, berendezés, 3 méteres konzul tűkörrel, valamint fehér fál háló leányzóba és fehér szalon berendezéssel, vagy, amékkül, a butorok, külön-külön is, elköltözés miatt áron alul minden elfogadható árért nagyon sürgösen eladó, esetleg bérbe kiadó. Az ingatlan 2 évi részlettízítéssel, méltányos kamat mellett törleszthető. Átvételhez 200.000 lej elegendő. Érdeklődni Strada Numa Pompiliu No. 34. (völt Kasza-u.) Kovácsnál. 1744

Négy darab vemhes svajci kecske eladó

Arad, Bulevardul Carol (völt Erzsébet-körnt) 1. sz. alatt. 1765

LELÉPÉS NÉLKÜL

nyílt üzlethelyiség pincével, raktárral, autogarázs helyiséggel, 5 éves bekebelezett szerződéssel, olcsó házbérrel Deák Ferenc-uccában kiadó. Érdeklődni Arad Str. Take Ionescu No. 2. (völt Sárosi és Batthyány-u.) sarok Kovácsnál.

Elköltözés véget eladó

modern Lengyel-féle vadonatúj hálószoba, fehér leányzóba, 4-es díofa asztal, ivog szerviz, jégsezkrény, konyhabutorok, edények, konyha tizedes mérleg, gyermekágy löszörmatracca, gyermek fürdőáék, Plügel szerkezetű piano, előszoba garnitúra, mokett előszobaifal tiszta láda, szennyes láda, rézüst, Blech faláda, linoleumok, szőnyegek, futószőnyegek, tuszterek. Cim Boros, Arad, Bulv. Carol I. 7. 2-5. 1777

Nr. 7213-1927.

PUBLICATIUNE.

Se aduce la cunostintă generației că pentru cosirea pentru dijma a fanateilor Municipaliului, in ziua de 2, Maiu 1927, ora 4 p. m. se va ținea licitație publică cu oferte orale in birourul Serviciului economic (Părmăria etaj, camera Nr. 104) in conformitate cu Art. 72 și următorii din Legea asupra contabilității publice.

Caietul de sarcini se poate vedea la Serviciul economic in oarele de lucru.

Arad, la 30. Martie 1927. 1772 Serviciul economic.

ILLYÉS és BAKÁCS női szabók Arad, Str. Eminescu 6.

Célunk nemesak árunk eladása, hanem vevőink kielégítése is! Minden figyelmünk arra irányul, hogy aki nálunk egyszer dolgoztatott, állandó vevőnknek nyerjük meg. E feladat megoldása nekünk annál inkább sikerülni fog, miután azt az egyszerű eljárást követjük, hogy vevőinknek mindig a legjobbat nyújtjuk!

Allandóan fokozzuk teljesítőképességünket, és igyekszünk fokozatosan árainkat csökkenteni, ezen fáradozunk szünet nélkül; ez sikerünk titka, alapja vevőkörünk állandó növekedésének.

Krón és Vandracsek építészek és építőmesterek tervező és vállalati irodája A R A D, Strada Loo. Av. I. Sava No 9. (v. Kiss-ucca, Ferenc-tér sarok.) 10411